

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čekovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon 2113

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrť strani
Din 500.—, 1/3 strani Din 250.—,
1/10 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Dejalni verski bojovníki na Čehoslovaškem.

Predsednik čehoslovaške republike dr. Masaryk je svoj čas rekel katoličanom na Čehoslovaškem, da bodo v tej državi imeli toliko pravic, kolikor si jih bodo sami priborili. Te besede so si čehoslovaški katoličani dobro zapomnili ter so se po njih ravnali. V ostri in vztrajni borbi s svobodomiselstvom in protikršćanstvom so izvojevali svobodo Cerkvi in njenemu udejstvovanju v javnem življenju. Na Češkem se je bilo lažnjivo svobodomiselstvo jako razpaslo, in sicer kot liberalizem v meščanskih, kot socializem in komunizem v delavskih vrstah. Katoličani so uvideli, da proti tema močnima sovražnikoma, ki proti Cerkvi nastopata vzajemno, ne morejo uspeti brez orožja organizacije. Zato so vso državo prepredli s celo mrežo političnih in nepolitičnih organizacij. Priznati moramo, da se je čehoslovaški liberalizem naučil od francoskega strpljivosti napram krščanskim organizacijam. Na Čehoslovaškem imajo katoličani svobodo organizacije na vseh poljih: na političnem, verskem, gospodarskem in prosvetnem polju in tudi na polju telesne vzgoje, kjer prav dobro deluje krščansko telovadno društvo »Orel«.

Omembe je vredna neka posebna zanimiva organizacija iz zadnjega časa, ki je bila pred petimi leti ustanovljena v okviru katoliške ljudske stranke in ki ima naslov »Zveza dejalnih bojovníh skupin«. Njen ustanovitelj in predsednik je energični katoliški politik Franc Zelenka, član češkega deželnega odbora. Namen te organizacije je vzgojiti katoliškemu pokretu zanesljive in sposobne voditelje, ki se bodo proti modernemu sovražniku borili z modernim orožjem. Za ta namen se skrbno izobrazujejo in vzgojujejo. Njihova izobrazba se giblje v tistih vprašanjih, ki so velike praktične važnosti. Poučujejo se v zgodovini države in Cerkve, o dolžnostih katoličana napram modernemu času, v narodnem gospodarstvu, o socialnih vprašanjih, glavnih zakonskih določbah, ki se tičejo šol, časnikov ter društev in se vadijo zlasti v govorništvu. Njihova dolžnost je tudi, da vsak dan čitajo iz prekornostne knjige »Hodi za Kristusom«. Vzgojujejo se v tem smislu, da živijo po predpisih vere ter smatrajo obrambo vere in Cerkve kot svojo pglavitno nalogo.

Da morejo svojo nalogo uspešno vršiti, ima vsak nekako knjižnico, ki ob-

sega izrezke iz časnikov in male knjižice o perečih vprašanjih (n. pr. o boljševizmu, fašizmu, o češkem reformatorju Husu itd.). Tako so vedno pripravljene dati odgovor na vprašanja, ki se trenutno pretresajo v javnosti, poučiti nevedne ter ohrabriti plašljivce. Da je tozadevna njihova pripravljenost še večja, izdaje njih glavni voditelj Zelenka za praktično uporabo nekaj besednjakov o stvareh, ki jih je treba znati vsakomur, kdor nastopa v javnosti kot govornik. Ta slovar izhaja v presledkih kot male knjižice v žepni obliki.

Zveza dejalnih bojovníh skupin se sestavlja iz legij, kojih vsaka broji 300 članov. Ena teh legij je imenovana po sv. Vaclavu, druga po sv. Janezu Nepomučanu, sedaj se snuje legija sv. Cirila in Metoda. V preteklem letu je ta Zveza izvršila veliko in hasnovito delo. Delala in borila se je za katoliško ljudsko stranko, za politično in nepolitično katoliško mladinsko organizacijo, za katoliško prosvetno organizacijo (Zveza sv. Vaclava), za krščansko telovadno organizacijo (Orel), za katoliške skavte in druge katoliške organizacije. Kamor koli so bili prošeni, so šli kot govorniki, agitatorji in branitelji katoliške stvari. S svojo dejalnostjo, večino in odločnostjo so katoliški misli na Čehoslovaškem mnogo koristili. Čehoslovaški katoličani so s svojimi raznolikimi, vzajemno delujočimi krščanskimi organizacijami lahko za zgled in pobudo katoličanom v drugih državah.

*

V NAŠI DRŽAVI.

Posojilo smo dobili. Finančni minister je podpisal v Parizu pogodbo o posojilu v znesku 300 milijonov francoskih frankov (660 milijonov dinarjev). Kredit je državi na razpolago pri Narodni banki. Radi posojila je bil znižan državni proračun za eno milijardo in dohodki povečani za 300 milijonov dinarjev. S tem je bil naš državni proračun uravnovesen.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Posvetovanja balkanskih držav. Dne 20. oktobra je bila otvorjena v Carigradu druga konferenca balkanskih držav. Ob tej priliki bi se naj sklenila med vsemi državami na Balkanu posebna pogodba. Razven te pogodbe so še na dnevnem redu razprave glede težkoč zblizanja balkanskih držav, o skupni zaščiti živila in tobaka ter o poštini združitvi.

Kako hoče Rumunija pomagati kmetu? Rumunski finančni ter poljedelski minister sta izdelala načrt, kako pomagati in razbremeniti rumunskega kmeta, ki je radi dolgov že čisto ob propadu. Po tem načrtu bi naj prevzela država kmečke dolgove in bi imeli upniki kmečkih dolgov posla samo z državo. Odplačevanje dolgov bi se izvršilo v dveh razdobjih: 1. Država bi znižala takoj skupni znesek kmečkih dolgov za eno četrtino. 2. Ostanek pa bi plačala v 20 letih in sicer z državnimi papirji, ki bi vrgli 5% obresti. — Proti zgorajnemu načrtu so seve banke, a vlada razglašala, da jim ne bo naložila potom zakona nikakih žrtev, ampak da bo skušala pridobiti razne denarne zavode za to, da bodo pristali prostovoljno na ta vladni predlog. — Da se preprečijo na Rumunskem gospodarske težkoče, je izdala vlada uradno poročilo, da pride največja rumunska banka pod državno nadzorstvo.

Avstrija je dobila posojilo od Francozov. Francoska narodna banka je dovolila Avstriji posojilo 60 milijonov šilingov (krog pol milijarde Din).

V Španiji pod novim predsednikom ustavotverne skupščine. Novi predsednik skupščine socijalist Azana je stopil pred zbornico z dvema novima zakonskima načrtoma: z zakonom o zaščiti republike in o delavskem nadzorstvu nad podjetji. Zakonski načrt o zaščiti republike daje notranjemu ministru oblast glede zabrane shodov in da kaznuje z začasnim izgonom iz države za vsa dejanja, ki bi bila naperjena proti republiki. Drugi Azanov zakonski načrt pa daje tvornišskemu delavcu pravico kontrole nad upravo podjetij, ki imajo zaposlenih nad 50 delavcev. Vsako podjetje z nad 50 delavci dobi delavski odbor, katerega mora vprašati za nasvet, ko določa cene proizvodov. Ti odbori bodo seveda odločevali glede delavskih plač in o vprašanju udeležbe

delavcev pri dobičku tvrdk. Delavstvo bo imelo vpogled v letne računске zaključke podjetij in bo tudi ono nadziralo kazni proti krivcem iz delavskih vrst. Ta zakon o delavski kontroli se ne tiče kmečkih podjetij. — Na Španskem doživljajo delno stavko železničarjev, ki grozi z raztegnitvijo na celo državo.

Italijanski zunanji minister posetil Berlin. Nemška vlada je povabila v Berlin italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija in zunanjega ministra Grandija. Mussolini se je zahvalil za povabilo in je odložil svoj obisk na poznejši čas. Zunanji minister Grandi se je pripeljal v Berlin v nedeljo. Na nemško-italijanskem sestanku so obravnavali za celi svet važna vprašanja. Ta obisk je bil toliko važnejši, ker bo odpotoval Grandi po povratku z Berlina v Združene države v Washington.

Vstaja na otoku dušena. Angleži so te dni zatrli vstajo na otoku Cipru v Sredozemskem morju. Grški nacionalisti bi radi spravili otok pod Grčijo, kar jim je pa še zaenkrat izpodletelo.

Iz nemirnega Daljnega vzhoda. Svet Zveze narodov še do danes ni prišel do zaključka, kako in kaj bi naj ukrenil o japonsko-kitajskem sporu glede Mandžurije. Japonci ne mislijo na resno vojno s Kitajci, pač pa ne bodo nikoli več zapustili Mandžurije. S pogajanjimi in prekanji v Ženevi hoče Japonska pridobiti časa, da se dogovori z Ameriko, kako bi se naj rešilo mandžursko vprašanje v sporazumu z njo. Ko bo enkrat sklenjen dogovor med tema dvema vesilama, bi ga naj kratkomalo še potrdilo Društvo narodov in bodo morali biti Kitajci zadovoljni s tem, koliko in kakšne pravice jim bodo priznali v Mandžuriji Japonci in Amerikanci.

*

Zagončna grobnica.

Prebivalci čehoslovaške vasi Kesmark so zelo razburjeni. Pred kratkem je sklenila občina, da bo popravila ter prenovila vaško cerkev, ki je iz 11. stoletja. Med delom so zadeli delavci v spodnjem oboku pod svetiščem na neko grobnico, ki je bila napolnjena s človeškimi kostmi. Ležalo je veliko moških, ženskih in otroških okostnjakov, eden poleg drugega.

Delavec Filip Kuriniova je prejel nalog, naj odstrani človeške preostanke izpod oboka. Kostni bi se naj pokopale v skupno jamo na pokopališču. Med prenašanjem kosti je Filip naenkrat obolel ter umrl v bolnici. Dva zdravnika, ki sta zdravila delavca, sta bila prvotno prepričana, da imata opravka s težko pljučnico, na katero je kazala izredna bolnikova vročina.

Med tem so pa oboleli drugi delavci, ki so imeli opravka v obokani grobnici, in so jih istotako spravili v bolnico.

Številna obolenja so napotila zdravnike na čisto drugo pot. Prepričali so se, da je Kuriniavova bolezen in njegovih tovarišev kužnega značaja, katero je povzročil doslej še neznan bacil. V zvezi s tem okuženjem kažejo zdravniki

na dejstvo, da so že tudi mumije po egipčanskih kraljevih grobovih okužile marsikoga na smrt. Mumija iz groba kralja Tut-anch-Amona je zahtevala v novejšem času več smrtnih žrtev, — iz vrst onih, ki so tisoč in tisočletja staro kraljevo grobnico našli, odkopali in jo izpraznili v znanstvene svrhe.

Baš kar omenjena domneva je podprta še po beležki iz kronike, ki je iz leta 1807 in je naslovljena: »Čudni dogodki v Kesmarku.« Zapiski poročajo, da je obiskala Kesmark pred 200 leti strašna kuga, ki je pokosila na stotine vaščanov.

Si pač lahko predstavljamo, kako nepopisen strah je popadel sedaj Kesmark čane, ko je obolelo vsled okuženja toliko delavcev. Okostij niso mogli vseh spraviti izpod cerkve na pokopališče, ker se brani vsakdo, da bi se še dotaknil kake kosti. Grobnico so zopet zazidali.

*

Cerkev v Španiji. Borba framasonov in socialistov proti katoliški Cerkvi v Španiji se nadaljuje. Papeški nuncij še ni odšel, temveč bo vztrajal na svojem mestu. Nedavno je obiskal zunanjega ministra Lerrouxa, znanega framasonsko-svobodomiselnega voditelja. Ugovarjal je zoper nasilje, ki se sedaj vrši nad katoliško Cerkvijo v Španiji. Cerkev je bila napram republikani vedno obzirna ter opozarjala vernike, da naj bodo lojalni (zvesti) podaniki vsaki zakoniti oblasti. Ustavotvorna skupščina pa je sprejela krivične proticerkvene odredbe, s katerimi se med drugim — onemogočuje redovom poučevanje otrok, čeprav imajo šole in sposobne učitelje, pleni se njihovo imetje, jezuitski red pa se celo goni iz države. Zunanji minister Lerroux je odgovoril z znano framasonsko frazo, da vlada ni proti veri in Cerkvi, marveč proti poseganju Cerkve v javno življenje. S tem je minister Lerroux pokazal nehotekatoličanom, odkoder imajo upati pomoči. Iz javnega življenja jih hočejo iztisniti ter nad njim hočejo zagospodariti framasoni in socialisti. Javno življenje morajo torej katoličani priboriti za sebe in za Cerkev. Zato jih sveta Stolica neprestano opominja, naj se v borbi zoper framasonstvo in nekrščanski socializem oprejo na svojo lastno moč ter naj se krepko organizirajo v krščanskih organizacijah. Čim bolj se bodo španski katoličani uveljavili s svojo močjo v javnem življenju, tem prej bo zlomljena premoč lažnega svobodomiselstva in njegovega nasilstva.

Mussolini ne obišče papeža. Večkrat se je poročalo po časnikih, da bo Mussolini šel v Vatikan, da obišče Sv. Očeta. Ta poročila nikdar niso bila bogzna kako verjetna. Ravnanje Mussolinijevo ni bilo v nobenem času tako, da bi se dala iz njega posneti kakšna naklonjenost do vrhovnega poglavarja katoliške Cerkve. Ko je bila sklenjena lateranska pogodba med italijansko drža-

vo in Vatikanom, bi bila dana prilika, to pogodbo tolmačiti ugodno za katoliško Cerkev. Mussolini pa jo je tolmačil Cerkvi in njenim organizacijam v kvar. Ko je potem fašistična mladina začela divjati zoper člane Katoliške akcije v Italiji, bi bilo treba Mussoliniju samo migniti z mezinem, in bi bilo vse divjanje takoj ustavljeno. To pa se ni zgodilo. Sv. Oče se je moral obrniti na zunanji svet in še le potem so fašistični napadaleci, ki so bili v najobilnejši meri deležni naklonjenosti policije, dobili povelje za umik. Na drugi strani sveti Oče dobro pozna fašizem, njegove ideje in njegove težnje. On dobro ve, da je fašizem pogansko oboževanje države in njene moči brez vsakega ozira na krščanstvo in njegove predpise. Rimski papež nima za fašizem niti najmanjših simpatij. Ako je sklenil lateransko pogodbo, jo je sklenil s italijansko državo, ne pa s fašistično stranko, ki ima trenutno državo v svojih rokah. Kot vrhovni poglar Cerkve mora napram vsaki stranki, osobito napram fašistični, ohraniti svojo popolno svobodo. — Vsled tega Mussolini, o katerem se je poročalo, da bode koncem septembra sprejet od sv. Očeta, ni bil pri papežu.

Sedež grško-katoliške škofije bo Zagreb. Na škofijskih konferencah, ki so se vršile pod predsedstvom nadškofa Bauerja v Zagrebu od 11. do 16. oktobra, je bilo sklenjeno, da naj se sedež grško-katoliške škofije premesti iz Križevcev v Zagreb. Obenem je šla županstvu mesta Zagreba prošnja, naj brezplačno odstopi primerni prostor, kjer se bodo sezidale potrebne zgradbe za škofovo stanovanje in stolno cerkev. V prejšnji dobi so grško-katoliški škofje večkrat stolovali v Zagrebu. Škof Ilija Hranilovič je hotel sedež škofije prenesti v Zagreb, pa je to preprečil l. 1888 ban Kuen-Hedervary. Za prenos sedeža škofije so merodajni le upravni ter dušeskrbni razlogi. Upati je, da se bo ta sklep kmalu izvršil.

*

„Trojno gorje.“

Trojno gorje, ki je šibalo naše slovensko-hrvatske pradede, je bilo: **grajska gospoda, kužne bolezni in turški vpadi.**

Zadnja slovensko-hrvaška vstaja ali punt proti neusmiljenemu zatiranju in stiskanju od strani grajske gospode je bila leta 1573. Slovenska in hrvaška kmečka vojska sta bili že pri pripravah v najtesnejših stikih. Slovenski puntarji pod Ilijo Gregoričem so bili po razsulu Kupiničeve kmečke vojske pri Krškem popolnoma poraženi od štajerske gospode 8. februarja 1572 pri Sv. Petru pod Sv. gorami blizu izliva Bistrice v Sotlo. Duša kmečkega upora v obsotelskih krajih je bil vodja grajskih kovačnic v Lesičnem pri Pilštajnu, Pavel Šterc. Gubec je imenoval Šterca kapitanom kmečke vojske. Prva poglavja slikajo neznosno trpljenje slovenskega in hrvaškega kmeta posebno od strani nečloveškega graščaka Franca Taha, ki je imel svoja posestva v Dolnji Stubici na Hrvaškem in grad Stattenberg pri Slov. Bistrici. Kapitan Šterc in njegova zaročenka Ema iz Pilštajna sta

bila v bitki pri Št. Petru ujeta. Ema se je borila v moški preobleki in v viteški opremi proti vojski štajerske gospode. Vjetnike so odtirali zmagovalci v Celje, kjer je bil kapitan Pavel v ječi obglavljen. Emo so bičali in jo izpustili.

Kmečka junakinja Ema se vrne na Pilštajn

In postane duša kmečkega gibanja po zatrtem puntu. Začnejo kmalu po vstaji leta 1573 huđa leta, slabe letine in l. 1578 je obiskala kraje ob Sotli in Bistrici strašna kuga, ki je kosila najprej med Hrvati po Zagorju in je bila zanešana po beraču na Pilštajn. Nič hudega sluteč obišče svoja posestva na Pilštajnu krški škof, katerega zaloti grozna morilka. Večina njegovega spremstva pomrje na kugi in škof je ves obupan ter pusti trg Pilštajn zastražiti, da ne sme nikdo ven in ne noter. Neustrašeno Emo zasačijo in zgrabijo, ker je uhajala v nočeh s svojimi hlapci in deklami preko obzidja. Pripeljejo jo pred škofa, kjer prizna, da se ni držala njegove prepovedi. Ljubezen do bližnjega jo je gnala z živili med okužence, ki so umirali od vseh zaluščeni. Junakinja da škofu nasvet, naj odpre na smrt izstradanim siromakom polne grajske žitnice po vseh svojih gradovih in ko se bo narod nekoliko poživil, pa v procesijah k naši ljubi Gospej v Zagorje, k žalostni Materi božji nad Podgoro in na znane Sv. gore nad Št. Petrom. Škofa gane ta nasvet, ga izpolni in vodi sam ganljive procesije, da bi Bog po Marijini priprošnji nehal s šibo kuge. Ema obljubi žalostni Mariji nad Podgoro s prisego na sv. evangelij, da bo storila nekaj velikega za krščansko vero, ako bo ponehala kuga. Škofova dejanska ljubezen do siromaka, procesije, Emina zaobljuba in spreobrnjenje naroda v verskem in nravnem oziru prežene kugo. Nastopijo rodovitna leta.

Ema izpolni zaobljubo.

Bosanski Hasan paša je zbral veliko vojsko in se je hotel polastiti leta 1593 trdnjave Sisek, da bi imel prst dohod na hrvatsko-slovensko ozemlje. Za pravico topov in orožja v Sisku so bili po slani delavci iz orožarne v Lesičnem pri Pilštajnu. Tem se pridruži Ema v preobleki kot vitez Pavel in pride v Sisek. Hasan paša oblega Sisek, ki bi se bil udal, da ni bodrila z besedo in dejanji krščanske posadke slovenska junakinja Ema. Slednjič prihitijo obleganec na pomoč Slovenci in Hrvati, in porazijo tolikanj močnejšo turško vojsko pri Sisku in jo potisnejo v Kolpo, kjer utone pretežna večina.

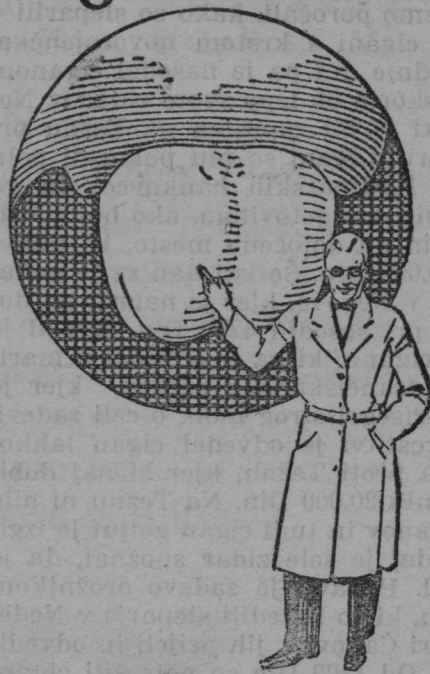
V zahvalo za izpolnjeno zaobljubo obdaruje junakinja Ema po povratku iz vojne Marijo z zlatim žezlom, s krono iz turškega zlata in s prstanom.

Ema še živi tudi po zmagi nad Turki pri Sisku na Pilštajnu kot mati revežev in bolnikov in umrje v stanju svetosti.

Povest je polna dogodkov in povdarja, kako so ukrotili Slovenci in Hrvatje tesno združeni tudi najhujše trojno gorje.

Brez zobnega kamna

bodo in osfanejo zobje čvrsti in obvarovani težkega obolenja edino z rednim negovanjem s Sargovim Kalodontom. Samo Sargov Kalodont vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu). Vsakdo more ohraniti sedaj čvrste in zdrave zobe.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

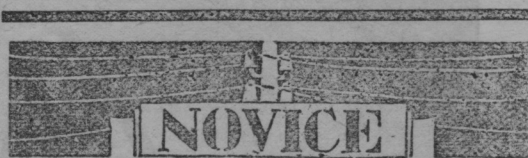
Povest je spisal Januš Golec, ki ga naši čitatelji itak poznajo. Izhajala bo v »Slovenskem Gospodarju«.

Naj ne bo nobene hiše, kjer bi ne imeli hranjeno to povest iz naših domačih krajev in iz domače zgodovine!

Zato naročajte »Slovenskega Gospodarja« in sedanji naročniki pregovorite sosede in prijatelje, ki so ga doslej hodili k vam čitat, da si ga naj sami naročijo.

»Slovenski Gospodar« stane celoletno 32 Din, polletno 16 Din, četrletno 9 Din in se naroča pri upravi »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta 5.

*

Švabsko-nemška kulturna zveza je priredila dne 22. oktobra predavanje, spremljano s skioptičnimi slikami, o umetninah severne dravske banovine. Kot govornik je nastopil dr. Semetkovski iz Avstrije, ki je državni konservator in poročevalec za ljudsko prosveto na Nemškem Štajerskem. Spričo tega nam je dovoljeno vprašati: Ali bi smel kak govornik iz Jugoslavije nastopiti na Koroškem, recimo v Celovcu, ter tamkaj poročati našim slovenskim bratom o lepota slovenske Koroške? Na to vprašanje ni treba dati odgovora, ker ga dajejo žalostna dejstva.

Tako skrbijo za delavce. Socialistični gospodje okoli »Delavske politike« in »Volksstimme« se z veliko vnemo potegujejo za to, da bi se ljudje dali po smrti sežgati. To stane veliko denarja.

Da bi si ga oskrbeli, so ustanovili društvo »Ogenj«, za katero v svojih listih ognjevito agitirajo. Dokler si ne bodo zgradili lastnega sežigališča, jim bode na razpolago graško, ki bo baje v juliju bodočega leta začelo s svojim obratom. Naši »Ognjičarji« bodo imeli to ugodnost, da se bodo mogli dati v Gradcu sežgati za isto ceno kot graški sodrugi. Spričo te ognjevite sežigateljnosti gotovih gospodov delavci zmagujejo z glavami, vprašujoč: »Kaj imamo od tega, če nas po smrti sežgejo? Sedaj nam naj oskrbijo kuriva, hrane in obleke.« Za takšne opomine pa gospodje niso dosti dostopni, marveč v »Delavski politiki« ponovno zatrjujejo, da »bodo ustanovitelji »Ognja« skušali s pomočjo tega društva polagoma omogočiti tudi revežem ceno upepeljitev.« Torej takšna je skrb teh gospodov za delavce: »Revežem ceno upepeljitev!«

Nenadna smrt. Znanega veleposestnika, župana in krčmarja v Limbušu pri Mariboru, g. Srečka Robiča, je zadela v četrtek dne 22. oktobra smrtno kap. Na sodišču je predložil kandidatno listo za Maribor desni breg. Po predložitvi liste se je podal k srezkemu glavarju, kjer ga je zadela kap. Rajni je bil podnačelnik mariborskega cestnega odbora, znana ter spoštovana osebnost. Ostani mu ohranjen časten in hvaležen spomin!

Smrt mladega trgovca. V Mariboru je umrl mlad trgovec Franjo Lah, ki je imel manufakturno trgovino v Vetrinjski ulici.

Smrt znanega tovarnarja. V Gradcu je umrl 67letni tovarnar usnja v Konjicah, g. Lovrenc Laurich. Rodom je bil iz Št. Vida pri Stični in se je povselpel s pridnostjo, poštenostjo in podjetnostjo od usnjarskega pomočnika do daleč po naši domovini znanega tovar-

narja. Svetila mu večna luč, preostanim naše sožalje!

Ne bodite lahkoverni! Pred nekaj dnevi smo poročali, kako so sleparili v Rušah cigani s krstom novorojenčka. Baš zadnje dni pa je nasedel ciganom in bil skoraj ob lepo svoto zidar iz Negove, ki je bil zaposlen na Teznu pri Mariboru. Cigani so mu pokazali poln pisker 100dinarskih bankovcev in ga preslepili z zagotovitvijo, ako bo položil 5000 Din na določeno mesto, bo prejel zato 20.000 Din. Še isti dan se je podal domov v Negovo, kjer je nabral na domu in pri sosedih 4200 Din. Izročil je denar ciganu, ki ga je odvedel v mariborsko frančiškansko cerkev, kjer je zidar prisegel strog molk o celi zadevi. Po pogostitvi je odvedel cigan lahkovernega proti Teznu, kjer bi naj dobil zaželjenih 20.000 Din. Na Teznu ni bilo več ciganov in tudi cigan goljuf je izginil. Sedaj je šele zidar spoznal, da je nasedel. Prijavil je zadevo orožnikom v Ptuju, ki so izsledili sleparje v Nedelišču pri Čakovcu, jih prijeli in odvedli v Ptuj. Od 4200 Din so potrošili cigani že 1000 Din, ostalo je dobil osleparjeni nazaj. Pri sedanji splošni krizi bi bili ljudje že lahko bolj previdni in ne tolikanj lahkoverni celo napram ciganom, ki so vendar na najslabšem glasu!

Cenjene čitatelje opozarjamo na današnjo prilogo znane pooblaščenega prodajalnice srečk državne klasne loterije Serdarušič & Komp., Beograd, Knjeginje Ljubice 16.

Težko je ponesrečil v Peklu pri Mariboru 71letni dninar Martin Nerat. Padel je v 5 m globok jarek, kjer je obležal s težkimi notrajnimi poškodbami in so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

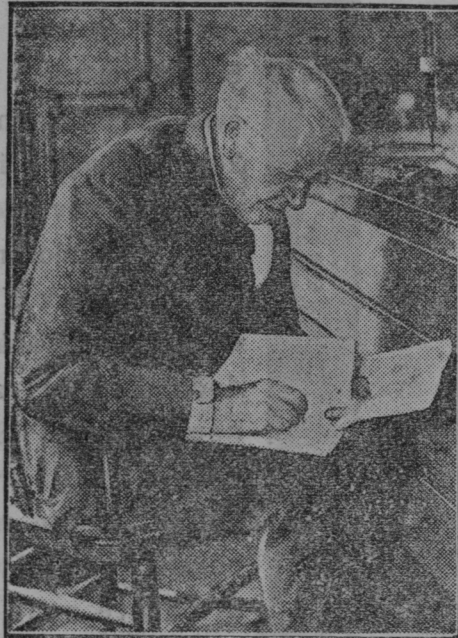
Presenečen med dvema avtomobiloma. Dne 21. oktobra sta presenetila v Celju pred palačo Ljudske posojilnice 21letnega elektromonterja Viktorja Drogenika od Sv. Florijana pod Bočem dva avtomobila od dveh smeri. Drogenik je zašel na križišču med oba voza. od katerih ga je eden pognal ob drugi avto, na katerem je bil g. Stiger. Stigerjev avto je sunil žrtev proti prvemu vozu, ki se ni zmenil za ponesrečenega, ampak je odpeljal naprej. Močno poškodovanega Drogenika je naložil gospod Stiger na avto in ga odpeljal v bolnico.

Huda poškodba rudarja. V rudniku v Velenju je zasula utrgana plast 31letnega rudarja Alojzija Časa. Revežu je zlomilo hrbtenico in ga tudi sicer poškodovalo, da je bil prepeljan v brezupnem stanju v celjsko bolnico.

Opasen mrjasec. Dne 19. oktobra se je zmotil mrjasec k Janezu Kauranu, posestniku na Spodnji Velki. Kauran je hotel mrjasca napoditi, a ta se je obrnil proti njemu in ga tako ranil, da je moral priskočiti obgrizenemu na pomoč zdravnik.

Kedo jo je napadel? Pri Ivanu Pulko v Varvaselu pri Ptuju je služila kot dekla 23letna Katarina Kores iz Žetal. Dne 22. oktobra krog 10. ure zvečer je odšla dekla po nujnih opravkih, a je ni bilo več nazaj. Naslednji dan so jo našli v bližini hiše vso krvavo in v nezavesti. Po prepeljavi bolnico v Ptuj

je izdihnila, ne da bi se bila zavedla in izdala zagonetnega napadalca.

K smrti največjega iznajditelja Edisona. Na sliki vidimo Edisona v visoki starosti 85 let nekaj mesecev pred smrtjo.

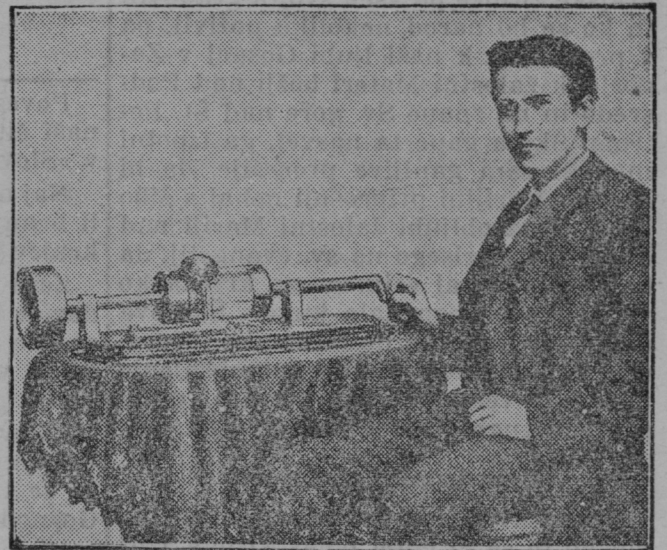
Velika poneverba v Celju. Miroslav Gobec je poneveril v Celju 113.000 Din. Dvignil je pri Hranilnem in posojilnem društvu v Celju 103.000 Din, pri podružnici Ljubljanske kreditne banke pa 10.000 Din. Dobili so pri njem le še 8000 Din.

Vlomljeno je bilo v noči v krčmo ter mesnico Ane Forte na Vodah pri Trbovljah. Vlomilci so se pokrepčali in izgubili s 300 Din gotovine.

Izdaten plen vlomilcev. V noči od 23. na 24. t. m. so odnesli še neokriti vlomilci iz velike Wertheimske blagajne v Ljubljani 90.000 Din, ki so bili last stavbene družbe na Dunajski cesti 27. Uzmoviči so blagajno narezali in izvlekli iz nje toliko denarja, kolikor so ga dosegli skozi izrezano odprtino.

Še na Ljubljani se ne more ogniti eden čoln drugemu. Na Ljubljani je zadel v gosti megli motorni čoln ob zopeko naloženega, v katerem je spal Matko Milavec iz Podpeči. Čoln z opeko se je potopil na mestu, kjer je Ljubljana 10 m globoka. Žrtev nesreče je postal tudi čolnarjev suknjič, v katerem je bilo nad tisoč Din gotovine. Škoda radi potopljene opeke znaša 10.000 Din.

Mladi Edison z iznajdbo fonografa. Aparat je dajal od sebe človeške glasove in so jih poslušalci prvotno uverjeni, da je nekje pod mizo skrit človek, ki govori iz trebuha.

Njujorški ognjegasci bodo dobili obleko iz azbesta, ki jih čisto zaščiti napram ognju. Slika nam kaže dva v azbestno obleko oblečena moža, ki mirno kartata, dasiravno sta obdana krog in krog od plamenečega ognja.

Ogenj uničil viničarijo. V Bresternici pri Mariboru je uničil požar viničarijo dr. Maleka z gospodarskimi poslopi vred. Škodo cenijo na 60 tisoč dinarjev.

Prijet tat. Pri čevljarju Ivanu Pečolar, po domačem Klodišniku, v Topolšici pri Šoštanju, je bilo pokradeno iz delavnice obutvi za 1000 Din. Kot uzmovič je bil izsleden brezposelni čevljarški pomočnik Franc Jug iz Lepš pri Šoštanju, ki je svoječasno delal pri Pečolarju!

Železničar smrtno ponesrečil. Na rajhenburški postaji je smrtno ponesrečil pri premikanju vagonov 30letni železničar Ivan Jelič. Zapušča ženo in dvoje nedoraslih otrok.

V potoku utonila. Brezposelni rudar Potisk iz Jablanc pri Litiji si je kuhal kosilo in ni zapazil, da mu je izginila iz sobe 2½letna hčerkica. Ker otroka le ni bilo na spregled, je šel oče pogledat in zapazil, kako se mu potaplja otroče v potoku. Ko je otel deklico iz vode, je bila že mrtva.

Radi mladestne nepreudarnosti prostovoljno v smrt. Nad Puterhofom pri Tržiču na planini so našli 23letno Marijo Ogris s prestreljenim srcem in 22letnega gozdarskega pripravnika Franca Müller z dvakrat prestreljenimi prsi in seve oba že mrtva na lovski poti. Očividno je ustrelil Müller najpoprej Marijo in potem še sebe. Vzrok samomora ni pojasnjen.

Samomor mladenke. Na tračnice dotenjskega vlaka v Ljubljani je legla 24letna Rica Kavčič in si končala življenje iz nepojasnjene vzroka.

Strel na tihotapko. Dne 19. oktobra je ustavila finančna straža med Žiri in Idrijo tri tihotapke, ki so pričele bežati. S strelom je zadela straža eno, ostali dve sta pa pobegnili na italijansko ozemlje. Obstreljena je 51letna Frančiška Likar, vdova po idrijskem rudarju. Pri njej so našli tobak ter saharin in jo oddali v ljubljansko bolnico.

Silen požar. Dne 21. oktobra je uničil po požigalcu povzročen požar v vasi Podpeč pod Krimom na Kranjskem stanovanjsko hišo posestnika Šusteršiča in 10 gospodarskih poslopij. Škoda znaša 700.000 Din, zavarovalnina je le malenkostna.

Prometni stražnik v zraku. Da bi lahko nadzirali ogromni promet v Londonu, so dali prometni policiji letala na razpolago. Kakor hitro zapazi pilot nad največjimi prometnimi točkami letečega aeroplana motenje in zastoj v prometu, da takoj radio-telefonično navodila spodaj na tleh stoječemu stražniku, katera ta izvede, ali odda še tudi dalje. Iz visočine je mnogo lažje pregledati ogromno množico pešcev in vozil, in radi tega je tudi lažje uravnati promet iz aeroplana, nego s kakega vzvišenega prostora na ulici.

V petih mesecih 45krat oče. Pariškemu čevljarju Renéju Bayer so dali v 10 mesečnem zaporu priliko, da razmišlja o ponesrečenem poskusu: igrati tekom petih mesecev ulogo očeta 45 otrokom. Bayer je izmaknil v dobrodelni pisarni večje število predlog in te je pozneje izpolnjeval po potrebi. Ako mu je predlo za denar, je javil rojstvo otroka. Na ta

Svilene nogavice niso več luksusa odkar obstoji LUX!

Nogavice — ki so oprane z Luxom — so dvakrat tako trpežne. Vendar je potrebno, da jih večkrat perete, ker nesnaga in prah škodujeta tkanini. Lux pere temeljito, ne da bi škodoval svili in rokam.

LUX

PODALJŠUJE TRPEŽNOST VAŠEGA PERILA!

LUX PERE
TAKO UDOBNO!
V VROČI
VODI RAZTOPITI
V MLAČNI PRATI
V MLAČNI
IZPLAKNITI

način je dobil s pomočjo petmesečnih potvorb 50.000 frankov podpore in nagrade. V Franciji prejmejo stariši za novorojenčka posebno premijo. Za vsakega pri dobrodelnemu zavodu javljenega otroka si je izmislil novo ime, istotako tudi za mater. Slednjič pa se je pri prehudi zaposlenosti toliko zmotil, da je javil tekom enega tedna tri otroke — iste matere. Ta izrednost pa je bila povod za preiskavo in čevljarja so obsodili radi goljufije na desetmesečni zapor.

Kadar kupuješ, glej na to, da ne boš preveč izdal. Za Vaš trdo prislužen denar morate že dobiti malo več kot si sami mislite. Danes, ko so cene padle, se da marsikaj kupiti za mali denar. Obleke, perilo, čevlje, blago za obleke dobite v Trgovskem domu Sternecki v Celju že po cenah, ki popolnoma odgovarjajo razmeram časa. Oglejte si ilustrirani cenik in se prepričajte po možnosti osebno. 1527

Za negovanje telesa, za jačanje udov in zaščito pred obolenjem je Fellerjev Elsafluid priznано domače sredstvo in kozmetikum, že 35 let splošno priljubljen. Poskusna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvo-nih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina. Fl. 2.

Družinska pratika za leto 1932 je izšla. Do bi se v vseh trgovinah in trafikah po 5 Din. Segajte pridno po njej. 1546

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 378**

*

Žepni koledar za gospodarje

z bogato vsebino, vezan v celo platno, stane 10 Din. Pošljite denar ali znamke naprej pri naročilu, dobite poština prosto pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Gospodinjski koledar

enake velikosti in izdelave kot gospodarski koledar, tudi iste cene, se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Naj gospodinja in pa gospodar imata letos vsak svoj koledar, kjer dosti se poučnega dobi, zato ga hitro vsak naj naroči in pošlje dinarjev deset naprej, nakar dobi ga še poštine frej.

Neusmiljeno po predpisih.

Ne samo v domovini in drugih deželah, celo na Angleškem, kjer bivajo njegovi glavni protivniki, je vodja indijskih nacionalistov Ghandi zelo priljubljen. Glavne poteze Ghandijevega značaja so: strogo življenje, širjenje dobrohotnosti ter ljubezni do bližnjega, največja požrtvovalnost za dobrobit splošnosti.

Kako velikanski pa je razloček med pridigo in resničnim življenjem — ali med teorijo in prakso — tudi pri velikih možeh, je svet že premnogokrat izkusil.

Pred kratkim je objavil Ghandi malo knjižico, ki ima naslov »Moje življenje.« V tem spisu odkrito priznava, da se bori v lastnem družinskem življenju proti vsaki čustvenosti in ne trpi prav nobenih kompromisov. Svoji ženi je usilil po indijski veri zapovedano prehrano, čeravno trpi radi tega njeno zdravje in je bilo celo že njeno življenje na tehtnici.

Ghandi se trudi, da bi odpravil v Indiji velikansko razliko, ki loči posamezne sloje in se zavzema za socialno enakopravnost najnižjih, katerim pravijo Pariji. Isti mož, ki razvija te vzvišene ideje, nikakor ne smatra, da je z njim vred na isti stopnji njegova žena. Nikoli se še ni pogovarjal s svojo ženo Kasturbaj o svojih načrtih, o programu osvoboditve Indije. Edina njegova zapoved za soprogo je in ostane — pokorščina!

Čeravno smatra Ghandi, da je njegova žena duševno nepopolna in manj vredno bitje, zahteva od nje največjo požrtvovalnost. Nekega dne je umrla v angleški ječi Ghandijeva najljubša učenka, 16letna Waliamma, ki se je branila, da bi bila prelomila po veri jej predpisano prehrano. Ko je nekaj tednov za tem težko obolela Kusturbaj, se je morala podvreči težki operaciji brez uspavanja (narkoze). Zdravnik jej je svetoval, naj zavžije par žlic juhe, a jej Ghandi tega ni dovolil. Zdravnik je dalje izjavil, da mora prepeljati njegovo soprogo v bolnico, ker sicer ne more prevzeti odgovornosti za njeno življenje. Ghandi ga je mirno zavrnil: »Nikoli ne bom dopustil, da bi uživala Kusturbaj meso, četudi sicer umrje.«

*

XIV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Žalec, dne 20. 10. 1931. V minulih tednih se je nakupovalo po 6 do 7 Din za 1 kg in je bilo 500 starih stotov prodanih. Zaloge pri hmeljarjih se cenijo na približno 2000 starih stotov, ki pa bodo v najkrajšem času našli odjemalcev. — V javni Oznamovalnici za hmelj se je do danes signiralo 2257 težkih bal po 150 kg. — Društveni odbor.

Pogodil je misli.

Znameniti čarovnik Belachi je po končani predstavi zapustil dvorano. Pri izhodu je Belachi izročil vratarju napitnino. Ves začuden je gledal vratar od svoje roke, v kateri je držal napitnino, na znamenitega čarovnjaka in je končno vzkliknil: »Res zna misli uginiti!« Belachi je dal namreč v svoji raztresenosti vratarju eno Aspirin tableto, katere je vedno nosil seboj in lahko si predstavljamo začudenje, če vzemo, da so ga ravno mučile revmatične bolečine.

J. V.

Pokončavanje sadnih škodljivcev v jeseni.

(Dalje.)

Čiščenje drevja.

Sadno drevje brez nege hira, ne more uspevati, tudi ne uspešno kljubovati nebroju škodljivcev, ki ga napadajo. Marsikateri kmetovalec se niti ne zaveda, koliko kapitala mu leži v sadnem drevju, katerega bi bilo treba le dvigniti. Izdatki za negovanje drevja se sto tero poplačajo v obilnejšem donosu lepo razvitega in zdravega sadu.

Srce boli človeka, ako opazuje popolnoma zanemarjene sadovnjake. Pomanjkanje smisla in tudi volje do izboljšanja takega stanja pač le kaže največjo brezsrčnost in zanikarnost gospodarja napram sadnemu drevju. Suhe ali pa odlomljene veje, lišaj in mah, neprodorna gostota v vejevju samem, odstopajoča skorja, viseča v kosih od debel, napravljajo vtis, kakor da bi se človek nahajal v pragozdu, ne pa v — sadovnjaku.

Ali je mogoče potem, da tako zanemarjen sadovnjak sploh obrodi?

Pri količkaj dobri volji lahko sadjar še tudi tako zanemarjeno drevje obvaruje pred sigurnim poginom, ako se z ljubeznijo in nekoliko zanimanjem loti dela in skuša popraviti napako, ki jo je zagrešil vsled pomanjkanja potrebnega interesa. Tudi drevo potrebuje nege, tudi drevo živi in diha kot človek, ki bo hiral in opešal, ako se ga ne neguje.

Jesen je pred durmi, sadje je večinoma obrano in drevje se pripravlja na zimsko spanje. Sadno drevje preko zime počiva, ne počivajo pa milijoni raznih škodljivcev, za katere nastopa čas, da se zavarujejo pred zimo, skrbe za rod v prihodnjem letu in si poiščejo na drevju varna prezimovališča.

Za sadjarja je napočil čas, da začne s temeljitim čiščenjem drevja.

Raskavo skorjo, pod katero si hoče nebroj škodljivcev poiskati varna pozimska skrivališča, treba pred vsem z nalašč za te svrhe napravljenimi strguljami dobro oddrgniti. Zelo praktične so v te namene strgulje v obliki trikotnika, katerega robu so naostreni, ker je mogoče s konicami trikotnika doseči tudi razne globokejše zareze in votline, kakor tudi mesta, kjer je čiščenje s široko ploskvijo otežkočeno. Paziti pa je pri uporabi strgulje na to, da ne ranimo kože, kar bi bilo kvarno za drevo, ker take rane v živo lahko postanejo tudi najpriljubljenejša naselišča nevarne krvave ušice, ki se kaj rada naseljuje na odprtih ranah. Lišaje

in mah, ki se zarastejo na vejah in deblih, je treba dobro očistiti, ako jih s strguljami ne moremo odstraniti, vzemimo ščetke z jeklenimi žicami, vendar je treba pri teh posebno pri tanjših vejah paziti, da jih ne ranimo. Ne hodimo tudi na drevje pri čiščenju z okovanimi čevlji, ker bi z istimi prav občutno ranili na raznih mestih posebno nežnejše veje.

Odpadke pri čiščenju drevja je treba skrbno pobrati in na vsak način zažgati. Najbolje je, ako razgrnemo okoli drevja pri čiščenju rjuhe, v pomanjkanju istih pa navaden papir, s katerim vred pospravimo vse odpadke. Ako odpadkov po čiščenju ne odstranimo, je celo delo zastoj, ker si bodo škodljivci, ki smo jih s čiščenjem skorje odstranili, poiskali skrivališča tudi v zemlji okoli debla. Dobro je tudi, da pri drevju, ki je bilo močno napadeno po krvavi ušici, odgrnemo okoli debla zemljo do koreninske krone, kjer prezimuje prav rada krvava uš.

Ko smo debela in veje do dobra očistili, porezali tudi suhe veje, pripravimo brozgo, s katero debela in debelejše veje kolikor mogoče visoko namažemo. Mazanje drevja s samim apnom po dognanjih v poslednjih letih nima proti škodljivcem nikakega uspeha, varuje sicer drevje, posebno mlašč, pred pozebo, škodljivcem pa je dobrodošla odeja preko zime.

K apnu je torej na vsak način prideti nekoliko škropila, bodisi drevesni karbolinej ali pa n. pr. »Garkon«, kateri slednji se je po dosedanjih poizkusih v te svrhe prav izvrstno obnesel, in nekaj ilovice. S to brozgo namažemo najboljše s starim čopičem dobro debela dreves in vse večje veje ter na ta način ne le obvarujemo drevje pred pozebo, ter dosežemo gladkejšo skorjo, ampak istočasno ugonobimo vse škodljivce, ki se še nahajajo v raznih razpokah pod skorjo in katerih pri čiščenju s strguljami nismo mogli odstraniti.

Obrezovanje ter izčiščenje pregostih vej svetujemo šele spomladi, ker se rane hitreje zacelijo kot pa v pozni jeseni.

Ko smo drevje dobro očistili in debela ter močnejše veje namazali, nikar ne pozabimo na opasanje debel z lepljivimi pasovi. Dobijo se tudi že gotovi drevesni lepljivi pasovi, n. pr. »Rekord«, ki jih razpečava tvrdka Videmšek v Mariboru, Koroščeva ulica, kamor se naj reflektanti obrnejo. Pri izgotovljenih pasovih odpade zamudno mazanje lima na papir. Lepljivi pas je pa tudi najsigurnejše sredstvo za lovljenje nevarnega škodljivca zimskega pedica.

Ako je bilo drevje močno napadeno po škodljivcih, priporočamo nadalje še tudi škropljenje istega v zimskem času. Škropimo lahko z močnejšimi sredstvi brez nevarnosti za drevje, ker se drevje v tem času nahaja v sočnem miru. Za škropljenje v zimskem času pa lahko uporabljamo razna karbolinejna sredstva, v zadnjem času se je prav dobro obneslo tudi škropilo »Garkon«, ki se izdeluje v Celju.

Da je treba na jesen misliti tudi na gnojenje sadnega drevja, je popolnoma razumljivo, posebno pa priporočamo

gnojenje z gnojili, ki so težko raztopljiva in ki učinkujejo šele v prihodnjem poletju, kakor n. pr. Tomaževa žlindra, apno, kostnata moka itd.

(Dalje sledi.)

★

Gospodinjski koledar.

Ne le možje gospodarji, tudi naše gospodinjice, žene in dekleta, potrebujejo svoj koledar, ki jim služi celo leto za vse potrebne beležke v gospodinjsstvu. Tudi ves pouk o gospodinjsstvu mora imeti neko stalno podlago, ki naj jo tvori ravno **Gospodinjski koledar**. Zato je izšel letos prvič in bo doslej izhajal redno.

Vsebina gospodinjskega koledarja.

Koledar.
Poštne pristojbine.
Žena in država.
Žena in združništvo.
Čistote, cvetja in petja v naše domove.
Gospodinjska izobrazba.
Krščanska ženska zveza v Mariboru.
Razvoj gospodinjskega šolstva pri šš. sestrah.
Ustanovitev gospodinjsko-nadaljevalne šole.
Seznam gospod.-nadalj. šol od leta 1929—30.
Gospodinjsko-nadaljevalne šole v Mariboru.
Mlekarstvo v kmetiskem gospodinjsvu.
Tabela: Prodaja mleka.
Tabla: Poizkusna molžnja.
Gospodinja v kuhinji.
Kuhinjski recepti.
Tabela: Poraba jajc.
Tabela: Valjenja.
Tabela: Promet z mlinom.
Gospodinja v vrtu.
Tabela sejanja.
Nekoliko besed o pravilnem pranju.
Kako ravnaj z gobami.
Prva pomoč v nearečl.
Domača zdravila.
Koledar brestov.
Koledar prejemkov in izdatkov.

Fr. Ks. Meško:

Črna smrt.

»Črna smrt! Pomagaj, o Marija!« je bolešno zdihnila in se zbudila. Drgetala je od groze. Ko je po nekaj trenutkih spoznala, da so bile samo sanje, si je globoko oddehnila.

»O, da bi bile res prazne!«

Vse dopoldne ji je minevalo v nemiru in pričakovanju. Popoldne je na vrtu gredice prekopavala. Drago ji je bilo to delo. Drag ji bil vrt, ki bo v kratkem ves ozelenel in se razcvetel. Tem dražji danes, ker je videla z njega daleč dol proti Ptuju.

In glej, ko se je spet zravnila od dela in pogledala dol po polju, je zagledala na cesti jezdeca.

»O Marija, res, Dominik!«

Vse popoldne je Dominik ostal pri Sagadinovih. Ni se mogel načuditi in se ne dovolj naradovati, kako se je deklica zadnje čase razvila. S ponosom in s srečo v srcu si je govoril: »Ne imenujejo jo Ptujčani zastoj, Rožo Ptujškega polja.«

Prenaglo, kakor v sladkih sanjah, je ljubečima čas hitel. Le ko je mati v pogovoru mimogrede

Pranje, ki prihrani gospodinji veliko denarja...

Slednja gospodinja si želi:
".... dobro oprati, pa vendar tako prati, da se perilo ne trga."
S terpentinovim milom Gazela je to mogoče! Ker mu je prirejano terpentinovo olje, perilo je ... in vendar vzame z lahko koto vse madeže iz perila...
Dolgo ostane vse kakor novo - v veselje varčne gospodinjice.

TERPENTINOVNO MILO
GAZELA
pere zares čisto

Zapisnik delavcev in plače.
Zapisnik živalskega prirastka.
Prazen papir za beležke, 60 strani.

Kako je bil potreben!

To je bilo prvo, kar smo prejeli kot odgovor od onih gospodinj, ki so ga že videle. Vsa dela,

omenila prikazni, ki jo je videl oče prejšnji večer, se je vseh nenadoma polastil nemir in je na vse leglo kakor hladna senca. Rajavcu je bilo neprijetno, da je žena pred gostom o prikazni spregovorila. Dominik je postal pozoren, in mu je moral doživljaj vsaj na kratko pojasniti.

»Morda pa vas je zmotil mrak, stric. Mogoče, da je bil samo oblak tako nenavadne in čudne oblike.«

»Tudi jaz bi mislil tako. Gotovo ni bilo tako strašno, kakor sem si domišljjal snoči. Bil sem pač preveč zatopljen v spomin črne smrti in njene strahote pred dvajsetimi leti. Odtod bo to.«

A v srcu je bil prepričan o nasprotnem, o resničnosti privida. A je prvotno pripoved namenoma zabrisaval in ublaževal, da ne bi dragim kalil sreče in radosti. In je res precej razpršil oblak skrbi in težkih slutenj, ki je bil vsem legel na misli in srce.

Pred odhodom je stopil Dominik še v župnišče k Rozkinemu stricu. Oglasil se je tudi pri kaplanu Petru Juriju Hauptmanu, zelo učenem in vsestransko omikanem možu, ki so ga Ptujčani zaradi teh lastnosti zelo cenili. Dominik je vedno z veseljem in užitek občeval z njim; duhovnikova ljubeznivost in duhovitost ga je pri vsakem snidenju nanovo navdajala s spoštovanjem do njega.

Miščevanje.

Služabnik je ubil svojega gospodarja, ker je sam hotel biti vitez. Ubil ga je v temnem gozdu in je mrtveca vrigel v globoko reko. Služabnik si je nadel vitezov oklep in je zajahal njegovega konja. Konj je takoj čutil, da ne nosi svojega pravega gospodarja, in ko je služabnik jezdil preko mosta, se je konj ustavil. Služabnik se je potrudil na vse pretege, da bi spravil žival na oni breg. Ko ves napor ni nič zalegel, je zasa dil konju svoje zlato ostroge v telo. Ta pa se je dvignil na zadnje noge tako visoko, da je jezdec zdrknil s sedla in padel preko ograje v reko. Skušal se je re-

ki jih ima gospodinja v kuhinji, v vrtu, na njivi, v hlevu, pa tudi v sobi in v javnem življenju, obravnava in daje za nje navodila. Razni gospodinjski tečajji, o katerih je v koledarju tudi prvo popolno poročilo za zadnji dve leti, so usposobili toliko vrlih gospodinj, da nujno potrebujejo knjigo, ki jim omogoča njihovo gospodinjsko znanje tudi praktično uveljaviti doma. In za to v popolni meri dobro služi gospodinjski koledar, posebno ker je trpežen, vezan v celo platno.

Kje se dobi?

Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane 10 Din s poštnino vred. Poslati je denar ali znamke v pismu naprej. Najbolje pa je, ako razne ženske organizacije koledar kar skupaj naročijo, dobijo tudi popust. Naročajte hitro, ker se ga ni veliko tiskalo!

★

Pitanje gosi.

Martinova nedelja se običajno praznuje v znamenju novega vina in gosje pečene. Pitana gos — v peči lepo rumeno pečena kakor zlato vince v čaši, krhka in sočna, da se kar topi na jeziku — to je edina vredna družica novokrščenemu vinu na praznični mizi na god sv. Martine.

Pitanje gosi se vedno izplača, naj si bo za domačo mizo ali za prodajo. Zahrteva pa to delo od gospodinj ne samo trud in čas, ampak tudi v doberšni meri neko izvežbanost, pazljivost in potrpežljivost. Pitana gos doseže lahko težo do 14 kg. Predpogoj za to je zdrava, vobče dobro razvita žival.

Najprimernejši čas za pitanje sta meseca oktober in november ter traja tri tedne. Uspešno in ceneno pitanje je tako, da se pusti gosi pasti na požetih njivah, zraven tega se jim pa poklada dnevno dvakrat mehka piča iz otrobov, krompirja, pese (runkelna) in koruznega šrota.

Drugi način je zopet tak, da se gosi zapró v primerno velik, mračen, suh in dobro nastlan hlev. Tri do petkrat na dan se krmi, ali se pa poklada toliko,

da lahko žro po mili volji celi dan. Piča obstoji iz mešanice otrobov, šrota, krompirja in pese (runkelna), dajati se pa mora tudi zrnje, to je koruzo, ječmen ali oves. Zadnji teden pitanja se poklada samo oves ali pol koruze in pol ovsa, če se želi več masti, samo koruzo pa tedaj, če se hoče zrediti več — mesa.

Ves čas morajo imeti živali dovolj sveže pitne vode. V posodo z vodo se vrže nekaj čistega peska in par koščkov lesenega oglja.

Najtežje gosi se zredi s prisilnim pitanjem (šopanjem). Šopa se dnevno 3—5krat, vselej enako število svaljkov. Začne se s 6 do 7 svaljki. Čez nekaj dni se daje pri vsakem obroku po en svaljk več. Na primer takole: prve tri dni štirikrat dnevno po 6 svaljkov. Četrty dan štirikrat po 7, peti dan štirikrat po 8 in tako naprej, do 14. dne, ko se da štirikrat po 17 svaljkov. Do 70 svaljkov na dan se sme dajati, seveda če žival prebavi. Ako ima gos v golši še neprebavljeno pičo, se en obrok preskoči. Zadnjih 8 dni šopanja se število svaljkov polagoma zmanjša za 10 komadov na dan.

Med pitanjem je treba živali dobro opazovati, ker marsikatera nikakor ne prenese tega prisilnega krmljenja. Če gos stresa z glavo, če se ji cede slinice iz kljuna ali da lovi sapo, potem brez obotavljenja pod nož ž njo, predno sama pogine.

Pri šopanju se sedé vzame gos med noge, da se ne more ganiti. Da ne frfota in otepa s perutnicami, se ji vrže kos žaklja ali krpe preko hrpta in peroti, konce krpe se pa stisne z nogami gosi vred med noge. Z levo roko se goski odpre kljun, z desno pa porine svaljke globoko v goltanec. Ko je žival eden svaljk pogoltnila, se jo pusti piti iz že pripravljene posode. Tako se ji da potem svaljk za svaljkom. Potrpežljivosti je treba. S silo in hitenjem se žival samo muči, ne doseže pa ničesar, razven da se gos še morda zaduši.

Za vsakokratni obrok se pripravi potrebno število svaljkov, skodelica s tekočino za namakanje svaljkov ter posoda s pitno vodo. Vsak posamezen svaljk se pomoči sproti v tekočino, t. j. vodo, mleko ali olje, in nato šele porine gosi v goltanec. Mleko je boljše kakor voda, najboljšje je olje. Če se hoče zrediti gos z velikimi jetrami, se mora rabiti samo olje. Gosje jetrce so izvrstna slaščica ter se drago plačujejo. Ko je žival dobila določeno število svaljkov, se jo spusti, da se sprehodi. Sedaj jo je treba opazovati. Če razprostre peruti, zafrfota in se pregiblje, je dobro. Če pa postaja odrevenela in klaverna naokoli, stresa z glavo, cedi slinice in lovi sapo, pa kakor že povedano, to ni dobro znamenje in kar pod nož!

Došopano gos je zaklati kmalu, ker se ali zajé ali pa shuda.

Svaljki se pripravijo sledeče: Zmes iz enega dela koruznega šrota, enega dela ječmenovega šrota, enega dela dobrih pšeničnih otrobov, ščepa soli ter popra, se popari z vrelo vodo, ali še bolje z vrelim mlekom. Iz tega grobega testa se napravijo prst debeli in 5 cm dolgi svaljki, kateri se posušijo. Pri pitanju se jih sproti namaka s pripravljeno tekočino.

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 24. oktobra so pripeljali špeharji 111 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 14—16 Din, slanina 13—16. Kmetje pripeljali 6 voz sena po 70 do 95, 2 voza otave po 75 do 80, 1 voz ržene slame 65, 23 voz krompirja po 0.90 do 1.50, 4 čebule po 4—5. Cesen 10—12. 26 voz zelja po 1—2. Pšenica 2, rž 1.75, ječmen 1.50, oves 1—1.50, koruza 1.50, proso 2.50, ajda 1.25, ajdovo pšeno 5, fižol 2 do 2.50. Kokoš 30 do 45, piščanci 15 do 65, raca 16—30, gos 40—60, puran 25—65. Kislo zelje 4, repa 2. Gobe 1—2, grozdje 3.50—6. Hruške 4—6, jabolka 3—4. Mleko 2—3, smetana 12—14, surovo maslo 20—22. Suhe slive 12—20. Sveži kostanj 1.50—2, pečeni 4—6.

Mti iz vode, a težki je klen oklep ga je pritisnil pod vodo, da se je utopil.

Življenske resnice.

Če imaš zaprte žepe, ne bo nikoli nihče storil kaj za ljubo. Roka mora roko umivati in če hočeš sprejemati, daj!

Če komu kaj daš, naj te nihče ne vidi. Daj iz usmiljenja in pozabi, ko si dal.

Kar storiš dobrega, napiši si v pesek, kar pa dobiš, zabeleži si na skalo od marmorja.

Ako storiš kaj dobrega, vrzi to v morje, če tega ne vidi riba, videl bo Gospod.

Prijatelji v nesreči.

V neki vojni med Francozi in Nemci se

Danes ga je našel zamišljenega in zelo resnega. Vendar sta se pozdravila prav pristrčno.

»Ave, domine laureate.* Torej spet doma?«

»Da, predvčerajšnjim sem se vrnil, reverendissime**.«

»In veste, odkod sem pravkar prišel?«

»V Ptujju ste bili, mi je pravil gospod župnik.«

»A kaj sem v mestu slišal, ne veste.«

»Ne vem. Povejte, reverendissime.«

»Minoriti so mi pravili, da na Dunaju razsajajo kuga.«

»Sem tudi že nekaj slišal.«

»In če pride sem k nam?«

»Mogoče. Mogoče ne. Dunaj je daleč.«

»A takega mesta ni mogoče tako zapreti od sveta kakor so pred leti naš mali Ptuj. Tako jo bodo raznesli. In kuga jezdi naglo.«

Že je hotel Dominik kaplanu prikazen Rajavčevo razodeti. A ko je videl njegov zamišljeni, skrbi polni obraz, si je rekel, da je bolje, ako molči.

»Že izve od drugih. In kdo ve, kaj in kako je s tem čudnim prividom.«

* Pozdravljen, gospod doktor.
** Velečastiti.

Dolgo senco je risala po trati med Rajavčevo hišo in med cerkvijo stara lipa, ko se je Dominik od Sagadinovih poslovil.

Ko je odjezdil, je Rozka odhitela na vrt. A bolj ko plela, je gledala za mladim jezdecem.

Nenadoma pa je vsa vztrepetala in prebledela.

Glej, ne jezdi li dol po cesti še drug jezdec, velik in mračen. Zdaj, glej, je povsem zakril Dominika! O Bog, ali vara domišljija, ali se motijo oči, ki so ji silile vanje solze, ker se je čutila preveč srečno? — Ne, ne, resnica je. Saj ne vidi na cesti nikoogar razen strašne prikazni.

»O Jezus, pomagaj!«

Naslonila se je ob zid hiše, da se ni zgrudila. Z rokami si je zakrila oči, da ne bi gledale te grozote. Glasno in bolno je zaihtela.

Oče, ki je na njen prestrašeni vzkrick prihitel na vrt, jo je napol nezavestno odvedel v hišo.

Ponoči jo je mati slišala govoriti v spanju in sanjah o groznem jezdecu, ki se je vrnil med njo in Dominika. Polna sočutja z nemirom hčerkinim ter polna temnih slutenj je pomišljala: »Kaj nas pač čaka vse? In kaj tebe, ubogo moje dete?«

Mariborski svinjski sejem dne 23. X. 1931.
Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 391 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 40 do 70 Din, 7—9 tednov 80 do 100 Din, 3—4 mesece stari 150 do 250 Din, 5—7 mesecev stari 300 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto 550 do 650 Din, 1 kg žive teže 6 do 7 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 11 Din. Prodanih je bilo 151 svinj.

*

Od delavca do jeklenega kralja.

Po smrti Elberta H. Gary je postal — kralj jekla v Ameriki Janes A. Farrell. Imenovani se je povspel od navadnega tvorniškega delavca do najbolj odličnega strokovnjaka glede jeklene industrije in je zelo zanimiva osebnost v ameriških trgovskih krogih. Farrell je sin kapitana jadrnice in se je rodil 16. febr. 1863 v New Hawenu v Connecticut. — Spremljal je očeta po morju in je videl že kot deček mnogo sveta. Njegova največja želja je bila, da bi šel na gimnazijo in študiral. To hrepenenje se mu ni izpolnilo, ker je oče lepega dne izginil brez sledi in ni zapustil sinu niti najmanjše preskrbe za bodočnost. Zapuščeni Farrell je bil navezan sam nase in je začel gledati za delom, ki bi ga najpreživljalo.

V starosti 15 in pol leta je vstopil v tvornico za žice v New Hawenu kot navaden delavec. Delal je dnevno 12 ur, da je zmagoval izdatke za stan ter prehrano. Ni obupal, a ni ga zapustila želja, da bi se dalje izobrazil. Skoparil je s skromnim zaslužkom in si je kupoval s prihranki knjige, katere je prebiral po večerih in dolgo v noč. Njegov trud ni bil zastonj. Že čez eno leto je postal delovodja 300 delavcev. Par let je vršil to službo na občo zadovoljnost, a gnalo ga je naprej po svetu. Stopil je v službo pri podjetju Oliver Iron Company v Pittsburgu, da bi razširil svoje znanje na vsa polja železne industrije. V starosti

23 let je že bil potnik pri United States Pittsburg Iron Company of Braddock of Pennsilvanya in 26 let star je že bil vodja oddelka za prodajo. V tem slednjem položaju se je potrudil, da bi ustvarjal prodajne trge po inozemstvu. V primeroma kratkem času je ustvaril izvozno trgovino v ogromnem obsegu. Postal je generalni ravnatelj podjetja. Njegova nadarjenost za trgovino ga je napravila za največjega mednarodnega trgovskega potnika v Ameriki. Izvoz je vrgel njegovi tvrdki pred vojno 100 milijonov dolarjev.

Njegovi uspehi, izredno strokovno znanje, vsega občudovanja vreden spomin za vse dogodke, vse to ga je povzdignilo na mesto predsednika vseh ameriških jeklenih podjetij ali trustov. Kljub vsemu bogastvu in ugledu je ostal Farrell ponižen mož, ki ne sili nikjer v ospredje, da bi ga hvalili ter slavili, ampak se spominja najrajši onih časov, ko je še bil — priprost delavec.

*

Vprašanja in odgovori.

K. P. v B. in vsem, ki iščejo službe:

Za službe ne posredujemo in v bodoče ne bomo v tem oziru več odgovarjali.

J. P. v Š.

Plačal sem banovinski hišni davek, ki mi ga morajo vrniti, dolžen pa sem tablico za hišno številko. Župan noče obračunati. Kaj naj napravim?

Odgovor:

Občina je hišni davek odposlala banovini in ga bo vrnila, kadar ga bo nazaj dobila. Tablice pa je plačala i vojeva in mora svoj denar nazaj dobiti. Ako nimate denarja, recite prijazno besedo, bo že občina počakala.

K. A. v M.

Bil sem lovski kompanjon, pa me je eden od kompanjonov naznanil kot lovskega tatu. Sodnija me je oprostila, glavarstvo pa mi ne vrne puške. Kaj naj napravim?

Odgovor:

Gotovo je med tem minila vaša pravica do lova kot kompanjon, ali pa ste se pregrešili zoper zakon s streljanjem v zaščitenem času. Poizvedite, kaj je vzrok, potem se lahko pritožite zoper srezko načelstvo na banovino.

A. M. v B.

Ali sem kot oče devet otrok kuluka prost?

Odgovor:

Banovina je odločila, da ne.

P. O. v L.

Prevžitkarica ima tri sobe in daje eno v najem. Ali moram jaz kot hišni posestnik plačati davek od najemnine ali prevžitkarica?

Odgovor:

Prevžitkarica, ker ona pobira najemnino!

J. P. v D.

Kateri zastopnik pošilja družine v Ameriko, kjer vsaka dobi 80 joh zemlje zastonj?

Odgovor:

Nobeden ne pošilja. V Ameriki je danes do osem milijonov mož, med temi dosti družinskih očetov, brez dela!

F. R. v K.

Imam obrt, pa bi rad za nekaj časa drugo delal. Ali bom v tem času obrtnega davka prost?

Odgovor:

Da, če obrtni in davčni oblasti prijavite, da toliko in toliko časa ne boste izvrševali obrti. Za dom pa lahko delate.

I. S. v V.

Sosedovo sadje leti na mojo njivo, moje na sosedovo, čigavo je sadje?

Odgovor:

Ono sosedovo sadje, ki pade na vašo zemljo, je vaše, ono vaše, ki pade na sosedovo zemljo, pa njegovo. Najboljše pa je, da pustita drug drugemu, da vsak svojega pobere.

F. K. v Sv. M.

Ali lahko občina zabrani, da kupim od svoje tete posestvo?

Odgovor:

Ako niste ne vi in ne teta pod kuratelo, sploh ni treba nikogar vprašati, kaj vi kupite, oziroma kaj teta proda.

A. C. v P.

Ako poročim penzije in če ta umrje, ali dobim jaz penzijo?

IV.

»Kuga!« — »Črna smrt!«

S strašno naglico, tako brzo, kakor je drvel čez polje pošastni jezdec, ki ga je bil videl Rajavec, je jeknil po deželi glas o morilki, ki je prišla v goste tudi na Štajersko in je pričela neusmiljeno izvrševati žalostni, rabeljski svoj posel.

In čudo, kakor že večkrat v prejšnjih letih, se je tudi tokrat najprej pojavila v Ptuj.

Nekega večera v prvi polovici maja je prišla v mesto družba skitalcev, glumačev. Najeli so si prenočišče v preprosti krčmi ob Dravskem mostu. Ponoči je nenadoma umrla žena družbinega poglavarja. Mestni zdravnik je zjutraj s strahom zapazil na nji črne bule, znake kuge. Na večer istega dne je bil mrtev že gostilničarjev sin, dvanajstleten fant. Bliskoma je preletela mesto strašna vest:

»Kuga! Črna smrt!«

Ni bilo hiše v mestu, kjer ob grozni novici srca ne bi vzdrhtela, kakor so naslednje dni zatrepetala tisočera srca v okolici, ko je žalostna vest z razprostrtimi perotmi nastopila svojo pot in svoj polet na vse strani v okolici in po deželi.

Vsi, ki so preživeli grozote let 1623, 1624 in 1625, so se domislili vsega tedanjega gorja. In so zadržali v tesnem pričakovanju grozot, ki so mor-da blizu.

Ako bi zaplapolali ob tistih tihih pomladnih večerih na hrvaških gorah, za njimi v haloških goricah kresovi in bi hitela od vasi do vasi žalostna novica: »Turek je na poti v deželo« — bi bil ves strah majhen v primeri z grozoto pred črno smrtjo. Bližina sovražnega svetega križa in domovine bi zbudila vsepovsodi le novo, odločno življenje. Res, zavela bi že tesnoba čez mesta in vasi: skrb in strah za žene, device, otroke. Slabotneži in strahopetci bi že zaječali v strahu; nekateri bi skušali zbežati in se skriti. A kako bi zaiskrile oči v vročem navdušenju in v lepem ognju mladini, ki je z vsem srcem sovražila tega strašnega razdejalca cerkva, domov in tihe družinske sreče. Kako bi v vročem srdcu z zobmi zaškripali možje: »Že spet prihaja, pesjan! Se mu je spet zaskominalo po naših ženah, naših hčerkah, naših otrocih!« Vsepovsodi bi z mrzlično naglico klepali kose, brusili sekire, snažili stare puške. Kdor ne bi bil kukavica ali izdajica, bi oživel in bi se pogumno pripravljal, da se postavi v bran sovražniku križa in svobode, skrunilcu cerkev, žen in devic.

Toda proti nevidnemu sovražniku? Proti zahrbtni morilki, katere nihče ne vidi prihajati, ji nihče nasproti stopiti ne more, ne ji zastaviti poti, in najsi je mesto s še tako močnim in visokim obzidjem zavarovano, najsi slednjo ped zemlje okrog in

je zgodilo, da je med bitko padel Francoz v globoko jamo, iz katere si ni mogel sam pomagati. Čez nekaj časa je padel vanjo tudi Nemec in sveda tudi ni mogel sam ven. Francoz je klical: »Kivi?«, Nemec pa: »Wer da?«, in kmalu sta vedela oba, koga ima vsak pred seboj in zdaj bi bila lahko drug drugega pobila, če bi bila le hotela. Pa sta si premislila ter sta si, kolikor je to bilo mogoče, pojasnila, da bi bilo bolje, če si med seboj pomagata, kakor pa da bi se ubila. Tako je klical sedaj eden, sedaj drug, vsak v svojem jeziku, pomoči.

Nemški vojaki so naposled čuli Nemca in

Odgovor:

Ne. Penzijo dobivajo samo žene, ki so se poročile z uradnikom, ko je bil še v službi. Glejte, če bi bilo po vašem, bi bili penzionisti najbolj zaželjeni ženini, ker bi se tako žene, če tudi bi mož kmalu umrl, za celo svoje življenje oskrblje. Katera država bi pa zmogla taka plačevanja?

M. B. v P.

Sem stara 18 let in stariši mi ne dajo delavske knjižice, da bi šla po svetu. Ali lahko zahtevam?

Odgovor:

Ste mladoletna, torej pod oskrbo starišev. Oni majo to pravico in nam se zdi, da je prav, če vam knjižice ne dajo. Po svetu je hudo! Le doma ostanite!

B. B. v G.

Kako se pospeši vrenje mošta?

Odgovor:

Z glivicami, ki jih dobite na banskem kemičnem preizkuševališču v Mariboru.

A. R. v E.

Ali se da fižol v zelenem shraniti?

Odgovor:

Zelen fižol se da ravnotako shraniti kakor kisló zelje in smo o tem pred dvema mesecema pisali obširneje.

M. V. v G.

Nimam nobene zemlje, pa mi predpisujejo zemljiški davek. Zakaj?

Odgovor:

Niste dolžni plačati. Pošljite jim le polovice nazaj in pišite finančnemu ravnateljstvu v Ljubljano, da nimate zemlje, pa vam zemljarino predpisujejo.

F. R. v L.

Lani sem kupil prašičke in ostal 80 Din na dolgu. Med tem mi je eden poginil. Ali sem dolžen plačati?

Odgovor:

Ste dolžni. Škoda je nastala vam in ne onemu, od katerega ste kupili.

I. O. v L.

Potrebujem razstrelivo kamniktit. Kje ga dobim?

Odgovor:

V Mariboru, Slomškov trg, pri družbi »Eksplzivak«. Tam tudi dobite navodila za uporabo in za preskrbo dovoljenja.

Našim cenj. naročnikom!

»Naše slike« bodo priložene prihodnji številki.

Telefonska številka za uredništvo »Gospodarja« je odslej 21.13.

F. R. v O.

Ali sme lastnik veleposestva sam zamenjati zemljo, ki je pod agrarno reformo?

Odgovor:

Ne. Ako to dela, dajte na občini izvršiti prijavo, ki jo naj pošlje na srezko načelstvo.

*

Nové knjige.

Dr. Mihael Opeka: »Knjiga postave«, III. zvezek. Opozorjamo naše pridigarje na tretji in zadnji zvezek dr. Opekovih govorov o božjih zapovedih. Z znano globokostjo in tehtnostjo obravnava sloveči govornik 6. do 10. zapoved, zlasti obširno 6. Sam pravi, da je to silno kočljiv predmet. A podan s tako resnostjo in obenem pravno nežnostjo, kakor ga podaje dr. Opeka, bo silno dober pripomoček našim pridigarjem in gotovo v veliko korist vseh vrst poslušalcem. Dobri in važni so seve tudi govori o drugih zapovedih, in jih bodo pridigarji s pridom rabili. Cena 22 Din, po pošti 1.50 Din več. Dobi se tudi v Cirilovi knjigarni v Mariboru.

Spomeniki celjske dekanije. Celjski dekaniji je posvečena ena najlepših slovenskih knjig, ki so izšle letošnje leto. V njej opisuje M. Marolt umetniške lepote celjskih cerkva; v drugem delu, ki izide leta 1932, pa bodo opisane cerkve in kapelje celjske dekanije izven mesta Celja. Hvaležna naloga naših občin in posojilnic bi bila, podpirati lepo delo, katerega izdaja Zgodovinsko društvo v Mariboru. Nobena naša šola ali javna knjižnica pa bi ne smela ostati brez take prvovrstne knjige. Cena prvemu zvezku je 50 Din, za ude Zgod. društva pa smo 35 Din.

Mednarodni policijski urad.

Letos v oktobru se je vršil v Parizu svetovni policijski kongres. Od strokovnjakov je bilo na kongresu priporočeno evropskim vladam: ustvarjenje mednarodne policijske centrale. Misel kot taka nikakor ni nova. Le uresničenje se je doslej vsikdar izjalovilo na tozadevnem odporu nekaterih držav. Položaj je danes ta, da je svet hudodelcev v zadnjem desetletju zelo napredoval in je prepleten z organizacijami. Mednarodnemu zločincu, ki vedno menjava sedež svojega delovanja, je težavno priti do živega po že zastarelem načinu zasledovanja. Ako je prekoraj kak pretkan goljuf mejo, je že prav za prav tudi na varnem. Njegovi zasledovalci izgubljajo preveč časa.

Drugi vzrok, ki kriči po upeljavi mednarodne policije, je ta, da opravlja ter vrši varnostna oblast preveč dvojnega dela. En sam hotelski tat, ki obiskuje evropska glavna mesta, prisili na primer berlinsko policijo, da se loti poizvedovalnega dela, ki je že v Parizu gotovo in pri rokah. Ako so zbrani vsi podatki za aretacijo, jo je lopov že odkuril bogznaj kam.

V Parizu zbrani strokovnjaki so izdelali zelo natančne načrte. Splošno prevladuje mnenje, da bi morala biti policijska centrala kolikor mogoče v osredju Evrope. Vse države so za sedež v Ženevi, le Anglija vstraja na tem, da mora biti ta centrala v Londonu. Ženeva bi bila kot sedež mednarodnega policijskega urada že radi tega prikladna, ker zboruje tamkaj Društvo narodov in ker je to mesto tudi glede železniških zvez zelo ugodno. Pri zgradbi novega zavoda bi bile udeležene vse države v Evropi in najbrž tudi one izven nje.

Zavod bi obsegal predvsem tri oddelke: 1. Osrednji oddelek za spoznavanje zločincev s pomočjo prstnih odtisov in fotografij. 2. Zasledovalni urad z radijo zvezami in z brezžičnim prenašanjem

so se takoj potrudili, da bi tovariša rešili. Ko so ga zvelikli ven, je rekel: »Še eden je doli, še en tovariš.« Nato so izvlekli še onega. Ko so pa videli, da je nasprotnik, so ga hoteli pobiti. Nemec pa tega ni dopustil, ampak je rekel: »Medsebojno sva si obljubila, da bo drug drugega rešil. On bi se bil tudi potegnil zame, če bi bili Francozi mene dobili.«

Dober nasvet.

Žena (bere): »Tule čitam, da je škodljivo spat z odprtimi ušmi. Ali misliš, da je v spanju mogoče imeti usta zaprta?«

Mož: »Ne vem, draga, toda lahko se malo vadiš, kadar — ne spiš.«

okrog vasi najskrbneje zastražijo! Proti morilki, ki človeka nenadoma pograbi, ga v nekaj dneh, v enem dnevu, v kratkih urah premaža in zadavi ter ga pahne v žalostni skupni grob, kadeč se noč in dan od razkrajajočega se živega apna, ki trupla mrličev žge in razjeda in tako kali bolezní uničuje, da ne bi nadalje ozračja zastrupljale, ne se novih žrtev lotevale — kako naj stopijo nasproti ti, kako se naj borijo s to?

Mestna gosposka je po predpisih, od visoke deželne gosposke že ob prejšnjih epidemijah izdanih, nemudoma pričela odločen boj proti morilki, ki se je tako nenadno, nepovabljená in nezaželena v mesto vsilila.

Glumače so takoj iztirali. Skitalcem to seveda ni bilo posebno po volji. Zakaj v mestu so pričakovasi zaslužka in prijetnejšega življenja, nego so ga imeli zunaj po vaseh, zlasti ženske. Zato so se vsi jezili, glasno tožili in zabavljali.

»Boste tudi smrt zapodili? Menda težko.«

Izgnali so tudi postopače, ki niso imeli v mestu stalnega stanovanja, ne rednega dela in ne zaslužka. Mestni gozd na desnem bregu Drave so jim za bivališče odločili.

»Določeno količino kruha dobite vsak dan iz mesta. Za drugo skrbite sami.«

»Kako pa?«

»Vaša stvar! Samo če bo nevarnost rasla in smrt razsajala, je povratek v mesto dovoljen tistim, ki se ponudijo za postrežbo bolnim, za pogrebce umrlim.«

Izgnanci so se deloma smejali, deloma srdili.

»Zdaj bo gospoda varna, ko nas siromakov v mestu ne bo. Gospode se bo smrt gotovo ustrašila.«

In so postopali dan na dan v gručah ob strugi Drave, gledali čez reko v mesto in drobni glas mrtvaškega zvona poslušali. Dobro jim je delo, da med nje smrt še ni zašla, kosi pa v mestu. Včasih je kateri pobral kamen, ga s sovražno kletvico proti mestu zalučal. A je padel v vodo kje sredi reke, če ne prej. Drugi so dvigali pesti, proti mestu grozili:

»Poginite! Vsi poginite!«

Zvečer so meščani videli, kako izgnanci ob robu loga velike ognje kurijo. Pekli in kuhali so, kar so čez dan v vaseh po polju naberačili in pokradli.

A čez teden dni se je smrt vtihotapila tudi med nje. Huje je podžgalo to njih srd zoper mesto.

»S kruhom so nam jo poslali iz mesta, ti psi gosposki. Nalašč so kruh zastrupili.«

»Zažgati bi trebalo to prokleta gnezdo!«

Sovražni, grozeči pogledi so premerjali in skušali prodreti trdno obzidje, pokojno varujoče, kljubovalno objemajoče mesto.

(Dalje sledi.)

slik. 3. Oddelek za izsleditev mednarodnih ponarejevalcev bankovcev, slik itd.

Francoski strokovnjaki so še priporočali ustanovitev mednarodnega posebnega policijskega oddelka za preganjanje tihotapcev z opojnimi strupi.

V tehničnem oziru bi naj bil osrednji policijski urad kolikor mogoče širokopotezno urejen. Vse moderne pridobitve in iznajdbe bi naj bile na razpolago, da se izsledijo in izroči roki pravice zločinec. Pred vsem bo rabil zavod svoje lastno letališče za aeroplane in svoj posebni telefonski kabel.

Poleg tega zavoda je še v načrtu mednarodna policijska šola, na kateri bi podučevale posebno izšolane in najboljše moči.

Opisani načrt bo predložen že prihodnjemu zasedanju Društva narodov za sprejem ali zavrnitev.

*

Ruše. V nedeljo dne 18. oktobra t. l. je bila tukaj slovesno blagoslovljena od škofa g. dr. Ivana Tomažiča naša nova šola, ki je dika cele Slovenije. Slovesnost blagoslovitve in otvoritve je bila prisrčna in bo ostala vsem v trajnem spominu!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Odjeknila je pesem zvonov preko grobov, ko smo dne 11. t. m. spremljali k večnemu počitku sedemletnega Frančka Divjak iz Zgornjih Žerjavc. Dolga vrsta ljudi je stopala za belo krsto, lepo ovenčano z jesenskimi cvetjem. Tudi ljudskoškolska mladina je spremljala na zadnji poti svojega dragega tovariša. Kakor angel si spal na mrtvaškem odru, obdan od rožic jesenskih cvetov. Mnogi so te hodili kropiti, a ti si smehljaje zrl v nje, kot bi ne umrl, ampak le sanjal. A Večnemu je bilo po volji in poklical te je med nebeške krilate. Mi pa se solzimo in klonemo ob gomili, v katero smo položili tvoje zemeljske ostanke, da čakajo dneva, ko jih klic nebeške trombe zopet pokliče v življenje. In takrat se snidemo, dragi Franček. Daj Bog, da bo to naše snidenje tako veselo, kot je bilo žalostno naše slovo...

Sv. Anton v Slov. gor. Zlobna roka, ki ni pomislila, koliko ljudi je spravila v bedo in skoraj ob življenje, je zanetila v noči od 16. na 17. oktobra strašen ogenj. Ob sedmih zvečer je začelo goreti pri želarju Brumenu Al. v Čagonskem vrhu. Ker je razsajal divji veter, ki je pihal od zahoda proti vzhodu, je v nekaj minutah igraje zažgal šest hiš z gospodarskimi poslopi. Strašno je bilo videti, kako je veter odnašal ogromne ognjene snežinke slamnatih streh in z njimi netil hišo za hišo. Ogenj zadušiti ali vsaj omejiti, je bilo nemogoče, ker ni bilo vode nikjer. Tudi gasilci, ki so prihitali od Sv. Lenarta v Slov. gor., so imeli vezane roke, ravno vsled pomanjkanja vode. Kar se je dalo rešiti iz notranjosti hiš, so rešili, po večini pa so vsi ohranili le samo golo življenje. Nadaljne nesrečne družine so: Čeh Janez, Sever Janez, kateremu je zgorela tudi vsa živina, otroka pa so v spanju rešili zadnji trenutek iz zibelke, Lubec Franc, Pulko Jakob, Šauperl Liza, pa zaslužijo največjega usmiljenja in se toplo priporočajo za pomoč. Škoda je ogromna, zavarovalnina pa le znaša pri dveh 5 do 10.000 Din.

Sveže kot rosa

in belo kot sneg

bo Vaše perilo, ako perete pravilno. Pomislite le, kako izdaten je Persil.

I zavitek Persila zadostuje za 25—30 l vode. Raztopite Persil v mrzli vodi brez vsake primesi! Kuhajte perilo samo enkrat ¼ ure in ga izpirajte najprej v topli, potem v mrzli vodi.

Tako pranje Vas bo gotovo vsestransko zadovoljilo.

Persil varuje perilo!

Brezula pri Račju. Strelska družina občine Podova je napravila dne 18. oktobra strelsko tekmo. Prišli so tudi strelci sosednih društev. Društvo je pokazalo, da ima dobre strelce. Prvo nagrado je dobil g. Pauman Alojz, drugo 18letni mladenič Avgust Skodič, oba člana strelske družine Podova. Tretjo nagrado je dobil g. Primec iz Hotinje vasi, četrto pa g. Frangež. Častitamo našim dobrim strelcem!

Polenšak pri Ptuj. Le še par dni nas loči od praznika Vseh svetih, od dneva, ko bomo spet enkrat skupno pohiteli na grobove naših rajnih. Marsikatera solza bode spet osvežila zadnji dom naših nepozabljenih. Ah, koliko jih še je lansko leto zdravih in čvrstih kinčalo grobove z zadnjimi jesenskimi rožicami in prižigalo lučke v znak neugasljive ljubezni do svojih rajnih. Letos pa že mnogoterega krije črna zemlja. Trije sveži grobovi so zadnji čas bili izkopani na našem pokopališču. V dva smo položili dve stari ženici, pridni in skrbni gospodinji in verni krščanski materi: Marijo Petek in Apolonijo Kolarič, obe iz Polenec. Marsikatera sedajna mlada gospodinja bi si mogla vzeti vzgled po tema rajnima. Ne samo da sta bili skrbni in razumni gospodinjci, tudi nobena še tako slaba pot do cerkve ju ni zadržala nikdar doma. Bili sta povsem dobri in pridni gospodinji in materi ter darežljivi za dobro krščansko stvar. Kot dobrima krščanskima materima naj svetli njima večna luč! Zadnjo soboto pa smo spremljali ob veliki udeležbi ljudi na zadnji poti, v najlepši moški dobi, naglo preminulega trgovca in posestnika Franca Dolenšek iz Polenšaka. Bil je miren, postrežljiv trgovec in ga je dčila lepa trgovska krepost: pravičnost pri vagi. Bil je tudi naročnik in čitatelj »Slov. Gospodarja« in »Slovenca«. Bog mu bodi milostljiv sodnik! Žalujoči ženi naše sožalje!

Polenšak. Dobili smo novega trgovca, tako da imamo zdaj spet tri trgovine. Kupujemo le najpotrebnejše reči, vse drugo čaka boljših dni, če bomo kaj boljšega še sploh kedaj dočkali! — V sladki zakonski jarem smo vpregli mladi parček Mici Kranjc iz Polenec in

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s »Franz Josefovo« vodo najboljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Franca Kopše tam nekje od Sv. Marjete pri Moškanjcih. Mlademu, delavnemu paru kličemo: Obilo sreče!

Mestni vrh pri Ptuj. V soboto dne 17. oktobra smo položili v hladno zemljo ob veliki udeležbi posestniško vdovo Marijo Treflak iz Spodnjega Mestnega vrha v starosti 70 let. Blagopokojna je bila vzor krščanskih žena, skrbna in delavna gospodinja, dobra krščanska mati svojih otrok. Edini sin je postal vojna žrtev na bojnem polju. Rajna, ki je bila članica več nabožnih društev, zapušča dve žalujoči hčerki. Starejša Rozalija je do sedaj bila desna roka svoji materi. Mlajša hčerka Elizabeta, omožena Štegar, skrbna in dobrodušna gospodinja na zgoraj imenovani domačiji Štegar, je istotako s svojim marljivim možem pomagala dobri materi. Rajna še zapušča sestro, posestnico Jozefo Krajnc v Zg. Mestnem vrhu. Naj počiva v miru! Žalujočim ostalim naše sožalje!

Medvece pri Pragerskem. V četrtek dne 15. oktobra smo izročili materi zemlji telesne ostanke 69letnega Antona Korže, posestnika v Jurovski vasi. Imenovani je bil krščanski mož in skrben gospodar. Smrtno se je ponesrečil ter vsled zastrupljenja krvi naglo preminul. Kako je bil priljubljen, je pokazal pač njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko število ljudi. Vsem bodi zato izrečena hvala! Rajnemu daj usmiljeni Bog uživati večni mir in pokoj!

Bizeljsko. Lepi oktoberski dnevi so popravili, kar je zamudil kimavec, in trgatev se je končala v splošno zadovoljnost. Kapljica bo izvrstna: zato se že oglašajo razni kupci. Prodalo se je že nekaj novega vina po 3.25 do 4.50 Din 1 liter. Vsak vinogradnik, tudi če je v stiski, reče: vsaj po 3 Din! Do primernih cen bo gotovo pripomoglo to, da ima tukaj vsak vinogradnik potrebno posodo za mošt in ni prisiljen prodajati za vsako ceno od stiskalnice. To naj bo svarilni opomin vinogradnikom okoli Ptuja in Maribora, ki darujejo mošt za sramotno ceno 1.20 do 1.50 Din liter, ker ga nimajo kam spraviti. Pa kaj rečete k temu: mošt po 1.25 Din, pa se toči v gostilni po 8 do 10 Din! z 500 do 600% dobičkom! Kje so oblasti?

Slovenjgraдец. (Premovanje rodovniške živine. V četrtek dne 15. oktobra se je za slovenjgraški marijadvorski živinorejski okoliš vršila lepo uspela prireditve, ki bo za naše živinorejce ostala zgodovinske vrednosti in s katero je leta pokazala lep napredek in korak naprej. Ta dan se je vršilo za rodovniške, od-

seke živinorejskih organizacij slovenjgraškega sodnega okraja premovanje in razstava rodovniške živine, to je: bikov, bikcev, krav in telic. Pri premovanju so sodelovali štirje rodovniški odseki živinorejskih zadrug in sicer: rodovniški odsek živinorejske zadruge Slovenjgradec, Šmartno, Št. Janž pri Dravogradu ter kmetijske podružnice Št. Ilj pod Turjakom. Ker smo že pri tem poročilu, moramo tudi omeniti, da so ti naši rodovniški odseki še mladi, saj so se osnovali šele tekom tekočega leta, med temi najprej odsek slovenjgraške zadruge. Vendar pa so pokazali v tej kratki dobi prav lepe uspehe. Že samo kontrola molže je ugotovila, da imamo v svojem okolišu precej prav dobrih krav-mlekaric, ki dajejo, kakor se je to dalo uradno ugotoviti, nekatere visoko čez 4000 in celo še do 4600 litrov mleka na leto. — Premovanje se je vršilo na mestnem in v ta namen prav skrbno in okusno opremljenem sejmišču ter ob sviranju godbe na pihala. Ocenjevalno komisijo so tvorili: zastopnik banske uprave, živinorejski referent inž. Wenko kot predsednik, srezki kmet. referent Fr. Wernig, predsednik srezkega kmet. odbora inž. Vrhnjak iz Pameč, srezki veterinar Peršuh, predsednik razstavnega odbora g. Fr. Lebe, baron Warsberg iz Šmartna ob Paki, vzorni posestnik J. Medved iz Prelog in posestnik Anton Apat iz Starega trga kot voditelja rodovniških odsekov. Razven tega so se premovanja tudi udeležili nastopni gospodje gostje: srezki podnačelnik Eiletz, zastopnik Kmetijske zveze minister v pokoju g. prof. Ivan Vesenjaj, mestni župan dr. Braškovič, Vinko Razgoršek, župnik iz Črne, gerent okrajne hranilnice, mestni župnik Al. Čížek in drugi. K premovanju je bilo prignano 154 glav rodovniške živine, med temi: 16 bikov, 4 bikci, 112 krav in 22 telic. Izmed razstavljenih bikov je dosegel: Inagrado 500 Din bik živinorejske zadruge Slovenjgradec, ki ga redi g. Ivan Jurko, dekan v Starem trgu. Ib nagrado po 350 Din so dosegli bikci Erik Güntherja v Slovenjgradu, Mrzel Aleša iz Golavabuke in bikec gospe Marije Kac iz Šmartna. II. nagrade po 250 Din sta dosegla za svoje bike gg. Anton Rogina iz Podgorja in Josip Barth iz Št. Janža. Za svoje krave so dosegli Ia nagrado po 500 Din posestnica Marija Kac iz Šmartna, Ib nagrade po 300 Din so dosegli: Goll Karel, hotelir v Slovenjgradu, Lovrenc Lipuš, posestnik iz Pameč, inž. Vrhnjak Vinko iz Pameč, Turičnik Franc iz Starega trga, Apat Ivan iz Starega trga, Pečolar Ivan iz Gradišča, za telice Kac Marija iz Šmartna ter Anton Kuhar iz Slovenjgradca. Razven tega je dosegel eden posestnik za bika III. nagrado po 150 Din, 10 posestnikov za krave IIa nagrado po 250 Din, 23 posestnikov IIb nagrade po 150 Din, 2 posestnikov IIIa nagrade po 100 Din in 2 posestnikov IIIb nagrade po 50 Din. Skupno je bilo nagrajenih 7 bikov, 81 krav in 2 telice, za kar se je izplačalo skupno 14.050 Din za premije. Za ono živino, ki je bila izločena od premij, je bila določena potnina po 20 Din za glavo. Ravno tako se je izplačala potnina za prigon živine tudi onim posestnikom, katerim je bila določena nagrada za več glav živine, a se je izplačala samo za eno glavo in to za tisto, ki je dosegla najvišjo premijo. Za 66 glav živine je bilo izplačano 1320 Din potnin. Pred razdelitvijo nagrad so govorili gg. Lobe, ki je otvoril zborovanje, inž. Vrhnjak za srezki kmet. odbor, kmet. referent Wernig in inž. Wenko za bansko upravo. Na banketu, ki se je vršil v hotelu Goll, pa sta tudi govorila še srezki podnačelnik g. Eiletz in minister prof.

Dobro ohranjen koleselj prodam po ugodni ceni: Miha Kovačič, drevesničar, Št. Peter pri Mariboru.

Ivan Vesenjaj. Tako se je končalo prvo premovanje in pregled rodovniške živine v slovenjgraškem sodnem okraju, ki je menda prvi upal s svojimi živinorejskimi organizacijami prirediti tako lepo prireditev v svojem marijadvorskem rejskem okolišu. Bog daj, da bi ta prva prireditev rodila našim organizacijam, kakor tudi posemznim živinorejcem članom živinorejskih organizacij, prav mnogo najlepših uspehov!

Sv. Ema. Žalostno sa zapeli šentemski zvonovi dne 16. oktobra zvečer ter oznanili župljanom, da je za vedno zatisnil svoje trudne oči v starosti 68 let Andrej Krivec, posestnik v Virovcah. Bil je naročnik »Slovenskega Gospodarja« in čitatelj dobrih časopisov in dobrih knjig. Rajni je bil vnet za čast božjo, rad je pomagal z milodari po svoji moči. Bil je svojim otrokom dober oče, zapušča 5 otrok, tri sine in dve hčerki. Počivaj v miru, dragi Andrej, na mirodvoru Sv. Eme, tvoje domače pa tolaži usmiljeni Bog!

Buča. Daleč okrog poznani bučki kipar in slikar g. Anton Pavlič je postal vdovec. Pred kratkem je njegova zvesta in marljiva žena Lucija legla v grob. Otroci in drugi sorodniki so se že veselili, da ju bodo po novem letu spremili k zlati poroki, pa nemila smrt je potrkala prezgodaj. Bog daj blagi ženi večni pokoj staremu »malerju« pa želimo še mnogo let. — Vinska trgatave je končana. Kapljica je desti boljša od lanske, pa kaj pomaga, ko ni kupcev, čeravno so bučka vina zares izvrstna. Sadja je letos tudi obilo. Noč in dan ga nalagajo na avtomobile in vozijo na Mestince. In naši kupci sami veselo priznajo, da so inozemci z bučkim sadjem prav zadovoljni. To je tudi veselje za nas. Samo cena tudi ni povoljna. No, nekaj se pa le nabere in dobri Bučani pravijo: Hvala Bogu za vse, kar nam da, saj Bog nam je dober, nam da, kar potrebujemo, da bi ljudje le spoznali božjo darežljivost in bili hvaležni. Ševeda se kriza tudi nas ni izognila, ampak nas zelo tlači, da s strahom zremo v bodočnost, če se razmere ne bodo izboljšale.

Pištanj. Na Gubnem je v petek proti večeru izbruhnil požar pri posestniku Lesnika Jakubu, ki je v nekaj trenutkih objel vso hišo. Ko so bili alarmirani domači gasilci, je bila že vsa hiša v ognju. Branilci so le v bližini stoječi kozolec rešili, ki je ostal na vso srečo nedotaknjen. Vsa sreča, da je pihal veter v smeri od kozolca, ker drugače bi pogorel tudi ta. Prišli so tudi kozjanski gasilci, ki so skupno z domačimi napeljali vodo iz 600 m oddaljenega potoka Bistrica. Šele proti jutru so se vrnili gasilci kozjanskega društva, domači pa ob sedmih zjutraj domov. Ta požar je pokazal, kako velikanske važnosti je motorna brizgalna za naše kraje, saj so napeljali vodo na hrib okoli 200 m višine in 600 m dolžine. Le škoda, da je kozjanska motorica po tričetrtturnem teku odpovedala. Vendar pa glavna nevarnost je bila takrat že odstranjena. Rešili so živino in par komadov pohištva. Vse drugo je uničil besneči element. Gospodar je bil zavarovan komaj za 9000 kron. Nesreča je tem bolj občutna, ker je v tem poznem ča-

Poceni prodam jabolčne divjake za drevesnice, vrtnice visoke in nizke, breskve in druga sadna drevesa: Miha Kovačič, drevesničar, Št. Peter pri Mariboru.

su ostala 14članska družina brez strehe. Upati je, da bodo usmiljeni sosede priskočili nesrečniku na pomoč in mu pomagali postaviti nov dom!

Sv. Lenart nad Laškim. V nedeljo po Vseh svetnikih dne 8. novembra bomo obhajali št. lenartsko nedeljo z dvojno službo božjo. Častilce sv. Lenarta vabimo od blizu in daleč, da si izprosijo od mogočnega zaščitnika potrebnega zdravja.

Velenje. Po prizadevanju g. Medveda, posestnika v Prelogah, se je na Svečnico dne 2. februarja letos tukaj ustanovil v okvirju naše kmet. podružnice živinorejski rodovniški odsek za marijadvorsko pasmo. Izvolil se je odbor mladih agilnih gospodarjev, ki so takoj razvili delo zelo na široko, to je za velenjsko, škalsko in šentjanžko občino. Rodovniška komisija je prvotno vpisala v rodovnik 110 krav, od katerih je morala naknadno odbrati samo 59 krav, 6 bikov, 2 bikca in 11 telic od mater vpisanih v rodovnik. Pri kravah se točno vodi mlečna kontrola že od 10 marca t. l. — Za premovanje, ki se je dne 16. oktobra za rodovniško živino tako vzorno in lepo izvršilo, se imamo v prvi vrsti najlepše zahvaliti banski upravi za uvidevnost našega smotrenega dela za njen prispevek 5000 Din, in srezkemu kmet. odboru za enak znesek. S tem je bilo gmotnih sredstev dovolj, da se je mnogo živine lahko visoko nagradilo. Prignala se je vsa rodovniška živina razven dveh krav, ki so ravno teletile. Pri bikih ne moremo beležiti popolnega uspeha, ker se je dosegla samo ena IIa nagrada po 300 Din in dve IIIa po 150 Din. Vsi drugi bikci so črtani iz rodovnika, kar znači, da za osveženje krvi nujno potrebujemo vsaj dva originalna bika, enega na farmo Ježovnik in enega v Preloge, zato prosimo merodajne faktorje, zlasti bansko upravo, da nam v tem oziru gre na roko. Pri kravah in telicah se je izrazila uradna komisija, da smo postavili prav dobro, deloma izvrstno blago na premijo. Posestnika A. Vodovšek iz Škal in P. Strahovnik iz Št. Janža sta za najlepše krave dobila Ia nagrado po 550 Din. Štirje posestniki so dobili Ib nagrado po 400 Din, devet po IIa Din 250, osem po IIb Din 150, devet po IIIa Din 100 in šest po IIIb Din 60. Za živino, ki ni bila premirana, se je določila potnina 20 Din. Pri razdelitvi nagrad je najprej v imenu kmet. podružnice g. Blatnik prisrčno pozdravil redom vse gospode od komisije, živinorejcem pa je častital in želel mnogo uspeha. Nato je pozdravil vse navzoče predsednik rodovniškega odseka g. Medved, živinorejcem polagal na srce važnost začete delo in prosil zastopnika banske uprave, da podrobno razloži smernice za bodočnost. Inž. Wenko in referent Wernig sta v daljših izvajanjih tako lepo in stvarno povedala, navdušila tako, da se sedaj ne čuje drugega kot: »Imel sem lepo živino, pa še boljše mlečno si hočem vzgojiti« itd. Tako je to naše premovanje nad pričakovanje res sijajno uspelo, uspehi pa gotovo tudi ne bodo izostali!

Nov vozni red

veljaven od 4. oktobra 1931, se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena 2 Din.

Raznoterosti.

Življenje in premoženje za misijone! V Ibambi (Belgijski Kongo v Afriki) je umrl 70letni misijonar C. T. Studd, ki ima znamenito zgodovino. Sin odlične rodovine, je Studd študiral v Cambridgeu; bil je eden najboljših športnikov, kar v Cambridgeu pomeni mnogo. Ko je bil 25 let star, je začutil v sebi klic po misijonskem zvanju. Pustil je svet in njegov blesk, daroval svojo dedščino 30.000 funtov šterlingov misijonom in se sam posvetil misijonskemu delu. Deloval je v Kongu in dosegel najlepše uspehe. Pred dvema letoma je zbolel, a ga niso mogli nagniti, da bi svoj misijon zapustil. Zdaj je umrl. Eden njegovih bratov je bil londonski župan.

Gluhonemi duhovnik. Nedavno je v baptistovski cerkvi v Čikagu prejel naslov pastora C. Russell, ki je od rojstva gluh in nem. Njegovo delo bo, da bo opravljal cerkvena opravila med gluhonemimi verniki. Prvo tako opravilo je imel takoj v nedeljo, ko je z znamenji z rokami čital sv. pismo.

Zehanje pri belnikih. Zehanje je neprostovoljen dihalni gib s počasnim, globokim vdihom in večinoma glasnim izdihom z odprtimi usti. Povzročča ga na kisiku revna kri v možganih in v hrbteničnem mozgu in je tedaj nekakšno opozorilo za pravilno dihanje v pravih zračnih okoliščinah. Zato zehajo po navadi ljudje, ki preveč sedijo, čeprav niso trudni. Morali bi vsako uro vdihavati vsaj 20 do 30 vdihljajev svežega zraka pri odprtem oknu, kar bi jim ukrepilo živčevje. Neki zdravnik trdi, da je zehanje pri težkih boleznih dobro znamenje. Belnik, ki prične zehati, po njegovih opazovanjih ne umre. Na tej trditvi bo nekaj resničnega, a da bi veljala v vsakem primeru, to bo treba šele dokazati.

Zobje in značaj. Neki ameriški list za zobozdravništvo je objavil nedavno zanimivo razpravo o tesni zvezi, ki obstoji med obliko zobovja in človeškim značajem. Pisec dotičnega članka, sam znan zobozdravnik, trdi, da se dajo vse lastnosti vsakega človeka »brati« iz oblike njegovih zob. Mnogo pove tudi način, kako kdo kaže svoje zobe. Važno je vse: število zob, njihova velikost, njihova medsebojna lega in njihove strukture. Ljudje, ki svoja usta na široko odpirajo, kadar se smejejo in svoje zobe kolikor mogoče kažejo, so po svoji naravi odkritosrčni in dobrodušni; ljudje pa, ki usta le na rahlo odpirajo, kadar se smejejo, tako da tvorijo le ozko špranjo, ne zaslužijo nobenega zaupanja. Ljudje, ki radi kažejo svoje zobe, ne da bi se smejali, so duševno manj vredni. Ljudje, ki imajo preveč zob, so slabši brez energije in z njimi počne vsak lahko kar hoče. Ženske, ki nimajo normalnih sprednjih zob, so zelo zlobne in hudobne; prepirljivim ženskam pa rastejo zgornji zobje naprej. Posebno značilni so podočniki: ozki in špičasti podočniki kažejo človeka, polnega sovraštva in maščevalnosti; podočniki pa, ki leže nižje od sosednjih zobov, kažejo na vztrajnost in na trmo. Kdor torej noče, da bi njegovi znanci spoznavali njegov značaj, naj si da po tem

amerikanskem nauku čimprej poruvti svoje zobe.

★

MALA OZNANILA

V župnišče se takoj sprejme dekla, poštena in pridna, za živino, poljsko delo in pomoč v gospodinjstvu. Prijave na upravo lista pod št. 1911. 1564

Majer ali ofer s štirimi delavnimi močmi se sprejme. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Št. Janž«. 1561

Ure, popravilo, gramofone, zlato za reklamno ceno samo pri Ackermann in Hincke, Ptuj. 1562

Dva šivalna stroja na prodaj: Dadiou, mehanična delavnica, Maribor, Vetrinjska ulica št. 11. 1558

Lepo malo posestvo, 4 joha, sadonosniki ter njive se proda. Vpraša se pri Marušek, gostilna, Zg. Hajdina pri Ptuj. 1528

Imam 3000 do 4000 kg lepih, obranih, zdravih sortiranih, namiznih jabolk, cena 1.50 do 1.75 Din 1 kg. Resni kupci naj se zglasijo pri posestniku Franc Golica v Jelšah, pošta Mirnapeč. 1553

Sprejemem takoj viničarja, hlapca za poljska dela in služkinjo: Vladimír Vošnjak, Mestni vrh pri Ptuj. 1547

Novozidana hiša z vrtom se proda. Pobrežje pri Mariboru, Stražunska ulica 6. 1549

Proda se majhna hišica tik farne cerkve, poleg približno 2 in pol orala njive in travnika in sadonosnika, cena 15.000 Din. Vprašati pri Ivanu Lužnik, Št. Janž, pošta Meža. 1554

Vsak odjemalec naših sadik dobi brezplačno Levstikovo knjižico: »Sadjarimo prav«, iz katere zve vse potrebno o sajenju in negi sadnega drevja. Drevesnica Jelen, Št. Ilj pri Velenju. 1550

Mizarsko delavnico z električno razsvetljavo, na prometnem kraju dam v najem poštenemu in resnemu refflektantu. Naslov v upravi lista. 1563

Mirna stranka išče majhno stanovanje v najem na deželi, najraje v Savinjski dolini ali v okolici. Naslov v upravi lista. 1555

Mlinarja takoj sprejemem: Anton Kopše, Zg. Polskava. 1548

Prodam pekarno radi odhoda. Poizve se pri Ivo Lojen, Sv. Katarina, pošta Zagorska Sela. 1556

Proda se lepo majhno posestvo v Halozah, obstoječe iz nove hiše, novih gospodarskih

poslopij, vinograda, hoste in njive, lepega sadonosnika v izmeri 8 oralov, 10 minut od glavne ceste, za znesek 48.000 Din. Plačilni pogoji zelo ugodni. Zglasiti se je pr Francu Žerak, trgovec, Slovenjavo pri Ptuj. 1552

Hiša pod Sv. Jožefom pri Celju, pripravna za vpokojenca ali obrtnika, je na prodaj. Martin Perc, Celje, Cesta na grad. 1545

Kupimo

vsako množino prvovrstnih zimskih

žlahtnih jabolk

samo vagonске množine proti takojšnjemu plačilu. — Ponudbe prosimo brezpogojno z navedbo skrajne cene franko vagon nakladalna postaja na:

Štajersko sadjarsko zadrugo v Mariboru, Miklošičeva ulica 2. 1559

Ljudska samopomoč

Aleksandrova cesta v Mariboru Telefon interurban št. 14 št. 21-31

Podporno društvo za slučaj smrti in doživetja sprejema

vse zdrave osebe v starosti od 1. do 90. leta, in sicer v naslednje do danes obstoječe oddelke:

oddelek A (A/I, A/II, A/III, A/IV)	po 1.000 Din podpore
oddelek B (B/I, B/II, B/III, B/IV)	po 2.000 Din podpore
oddelek C (C/I, C/II, C/III, C/IV)	po 4.000 Din podpore
oddelek D (D/I, D/II, D/III, D/IV)	po 10.000 Din podpore
oddele E	po 20.000 Din podpore

V oddelek A B C D E in A/I B/I C/I D/I se sprejmejo osebe od 1. do 50. leta, v ostale oddelke od 51. do 90. leta.

Komur gnotne razmere dopuščajo, lahko pristopi tudi v več teh oddelkov do največ 51.000, oziroma 54.000 Din. — Poleg enkratne majhne vpisne pristojbine, ki znaša od 18 Din do največ 150 Din, se plača za vsak smrtni slučaj v odd. A po 50 par, v odd. B po 1 Din, v odd. C po 2 Din, v odd. D po 5 Din in v odd. E po 10 Din na posmrtninah. — Mladoletni od 1. do 18. leta lahko pristopijo v oddelek A in A/I po 1000 Din podpore za slučaj smrti in doživetja; to se pravi, ako doživijo 21. leto, se jim izplača na roko po 1000, oziroma do največ 2000 Din podpore, istotako v slučaju poprejšnje smrti njihovim starišem. 1557

Ljudska samopomoč šteje danes že skoraj 30.000 članov in je izplačala tekom prvih 4 let že nad 2.500.000 Din na podporah. Ako še niste član Ljudske samopomoči, zahtevajte takoj brezobvezno in zastonj pristopno izjavo.

Za našo deco.

Bratje Grimm.

Srečni Ivo.

(Dalje.)

»Ah! ah! Kdo bi si mogel kaj takega misliti. Če jo zakoljem, kaj bom z njo? Govedine ne maram, ker je prežilava. E! Če bi bila to svinja! Koliko koristi bi mi donesla! V vsakem slučaju bi imel še lepe klobase.

»Dobro, Ivo, hočem ti biti na uslugo. Zamenjavaj. Daj mi tvojo staro kravo, jaz pa tebi izročim prašička.«

»Bog ti bodi plačnik za tvojo dobroto«, je rekel Ivo. Nato je dvignil prašička iz samokolnice, mu je privezal na nogo vrv in tako ga je gnal pred seboj. Zdaj je mislil: »Hvala Bogu, da sem se rešil tiste kravuze! V kakšni nevarnosti sem bil! Ali sedaj je vse lepo izvršeno in moja škoda je bogato poplačana.«

Ko je tako potoval, je srečal kmeta, kateri je nosil pod pazduho gos. Pozdravila sta se in malce razgovarjala. Ivo je pripovedal o svojih zamenjavah, ki so bile zanj tako ugodne. Kmet pa mu je od svoje strani povedal, kako nosi gos v mesto gospodu, ki ima doma krst.

»Glej, kako težka je! Šest tednov smo jo pitali. Tisti, ki jo bo zaklal, bo imel dosti pečenke in še več masti.«

»Vidim«, je menil Ivo, ko je tehtal gos v rokah, »pa tudi moj prašiček ni kar tako.«

»Hm, hm«, je zamrmral kmet, pa kimal z glavo. »Nesrečni Ivo! V moji vasi, s katere baš prihajam, je nekdo ukradel prašička, in to nekemu kmetu prav ob cesti. Ko boš hodil tam mimo, bodo gotovo mislili, da si ti tat. Ne bo ti najbolj prijetno. V najboljšem slučaju te bodo prijeli in zaprli v temno ječo.«

Ubogi Ivo je kar otrpel od strahu.

»Dobri človek«, je zaklical skoro jokajoč, »pomagaj mi v tej nezdoli. Ti si v tem kraju bolj znan. Čeprav nisem tat, na ti tu prašička in daj mi svojo gos!«

»E, Ivo! Tedaj bi prišel v neprijeten položaj jaz sam. Sicer pa, naj bo, pomagati ti hočem, ker vidim, da si po nedolžnem zabredel v to stvar.«

Nato je prevzel prašička, pa je brž izginil po stranpoti. Ivo pa je nadaljeval svojo pot, noseč gos pod pazduho.

»Po vsem tem sem vendar uspel najbolje«, je pomislil Ivo. »Imel bom dobro pečenko, gosje masti za štiri mesece, pa še lepo perje. Ž njim si bom napolnil blazino ter na njej sladko in dolgo počival. Oh, kako mi bo majka srečna!«

Prišedši v prvo vas, je naletel na brusarja nožev, ki je sukal svoje kolesce in veselo prepeval:

»Brusim škarje, brusim nože,
ko končavam svoje posle,
plašč po vetru mi vihra.«

Ivo je postal pri brusarju in mu je rekel:

»Gotovo Vam gre posel dobro od rok, gospod brusar, da ste tako veseli in zadovoljni.«

»Zakaj pa ne!«d je ta odgovoril, »moj obrt je od zlata. Brusar nikoli ne seže v žep, ne da bi našel v njem denarja. A od kod imaš tako lepo gos?«

»Nisem je kupil, ampak zamenjal sem jo za prašička.«

»Od kod prašiček?«

»Zamenjal sem ga za kravo.«

»A krava?«

»Dobil sem jo za konja.«

»In konj?«

»Eh! Konj me stane 7 let težke službe.«

»Doslej si si lepo pomagal v življenju. Samo nekaj ti še manjka, namreč da bi imel vsekar v žepu kaj denarja. Tedaj bi bila tvoja sreča popolna.«

»Seveda!« je vzdihnil Ivo, »če bi le še to moglo biti!«

»To je lahko. Postani brusar kakor jaz. Kaj ti je za to treba? Brusni kamen. Glej, tu ga imam. Dober je še, čeprav je že malo okrhan. Ne zahtevam zanj dosti. Daj mi tvojo gos. Hočeš?«

»Čemu še vprašate! Najsrečnejši človek na svetu bi bil, če bi našel vselej, kadar sežem v žep, v njem tudi kaj denarja. Kaj bi mi bilo potem še želeti? Tukaj imate gos!«

Brusar je vzel gos, a mladeniču je dal poleg brusnega kamna še navaden cestni kamen, ki je ležal kraj njega, rekoč:

»Glej, tu imaš še krasen kamen. Na njem lahko zravnaš zakrivljene žreblje.«

Ivo je vzel kamen, pa se je veselega srca zopet podal na pot. Oči so mu lesketale radosti. Pomislil je:

»Gotovo sem se rodil pod srečno zvezdo. Vse, kar si zaželim, brž tudi dobim.«

Ko je tako precej časa hodil, je postal truden, saj je bil že od ranega jutra sem na potu. Tudi glad se mu je oglašal, ker je v krčmi vse snedel, kar je imel, in od veselja, da ima kravo, je izdal zadnji svoj denar za čašo piva.

Postal je. Kamna sta ga težila. Pristopil je k vodnjaku, da bi se naužil vode in si malce odahnil. Kamna je položil poleg sebe na ograjo in potem se je nagnil, da zajame vode. Pri tem pa je nehote premaknil kamna in padla sta v globoko vodo.

(Konec prihodnjič.)

V menežariji.

Gospodar: »Sprejeti ste v službo, samo bojim se, da si ne boste mogli zapomniti imen toliko živali.«

Mladi človek, ki išče službo: »Brez skrbi, ta vsa imena so mi vsakdanja, pridem namreč ravnokar od vojakov, kjer smo jih vsak dan po stokrat slišali.«

Če je človek v zadregl.

Balant je za svojega sina, ki je imel 14 let, kupil le polovično karto, češ, če bo šlo, bo, če ne, bo pa že kako. Kmalu pa opazi, da se mu bliža revizor in je vedel, da sedaj ne bo nobenega izhoda. Izvlekel je uro ter nape-to zrl nanjo. Ko je revizor zahteval listke, je Balant dejal: »Doplačam še drugo polovico karte, ker je moj sin baš sedajle dopolnil deseto leto.«

V gostilni.

Gost: »Natakar, ali ste name že čisto pozabili?«

Natakar: »Zdaj pa ne vem, ali ste vi gospod s prašičevimi reberci, ali s telečjo glavico!«

Nepričakovan odgovor.

Mož: »Nocoj se mi je sanjalo, da sem umrl.«

Žena: »Koliko časa si se pa moral peči v ognju?«

Mož: »Niti minutel Sveti Peter mi je namreč rekel: Ti prideš v nebesa, ker predobro poznam svojo staro.«

Prijatelj in sovražnik.

Samo en sovražnik je že preveč, prijateljev pa nimamo nikoli dovolj. Prijateljem izkazovati dobroto, ni težko, biti dober napram sovražniku, to zmore pa le malokdo. Prijateljstvo je solnčna toplota življenja, dobrotnost pa svetlobni žarek, ki razsvetljuje temne ure. Najboljša prijatelja sta tista, ki sta istih misli.

Današnji čas.

Gospa: »Iz vaših izprijčeval je razvidno, da ste bili že v mnogih službah. Kako dolgo pa ste bili v zadnji službi?«

Služkinja: »Nisem na uro pogledala.«

Mizarski pomočnik, dober delavec, izučen na Rakovniku, prosi za delo. Gre tudi v hiše. Ponudbe na Ivana Lebič, učitelj, Prevalje. 1542

Viničarja, oziroma majerja, vestnega in marljivega, z več dobrimi močmi takoj sprejemem v Halozah blizu Podlehnik. Oglasiti se je najkasneje do 11. novembra t. l. pri Ivanu Preac, posestnik, Zgornji Breg pri Ptuj. 1541

Prodajam prvovrsten vinski sod 850 l. »Livada«, Celje-Gaberje. 1544

Posestvo 10 oralov z novozidanim gospodarskim poslopjem se prodaja v Močni št. 21, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1539

Krasno posestvo, arondirano, 8 oralov, enonadstropna hiša, 25 minut od Ptuja, se takoj prodaja. Naslov v upravi lista. 1543

Dvijakov jabolčnih več tisoč prodaja Gabrijel Koren, drevesničar, Št. Ilj, Velenje. 1505

Opeka zidna, strojna in ročna, strešna zarezna, bobrovci, žlebnjaki, vse priznane najboljše kvalitete, se dobi vedno po najnižji ceni pri »Ormoški opekarni v Ormožu«. 1334

Veliko izbiro vsakovrstnih pletenih oblek, jopic, vest, puloverjev itd. priporoča pletarna Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. Naročila po meri, kakor vsa popravila se izvršijo točno in poceni. 1311

1. oktobra 1931
sem pričel s

ceneno prodajo zimskega blaga!

Izkoristite priložnost!

Franc Kolerič, trgovina Apač 1276

Izšla je

Blasnikova
VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932,

ki ima 366 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — — pošne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brežosti živine; — tabele hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d. v Ljubljani. 1494

Viničar, priden in pošten, brez otrok, kateri je vajen dela v vinogradu in sadonosniku, se išče na posestvo pri Slov. Bistrici. Ponudbe pisмено na upravo lista. 1540

Kupimo jabolka

vsako množino, lepih, zdravih pogarčarjev, samo vagonsko množino proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe prosimo brezpogojno z navedbo skrajne cene franko vagon nakladalna postaja na:

Štajersko sadjarsko zadrugo, Maribor, Miklošičeva ulica 2. 1560

Suknje in obleke

kupite dobro in poceni v tovarni oblek

Stermeckhi, Celje

št. 24

Novi, veliki, ilustrirani cenik in vzorci za-stonj!

Oglasujte v »Slov. Gospodarju«!

Pri Sv. Trojici v Slov. gor., v Zgornji Senarski št. 3, se prodaja lepo posestvo — 10 oralov — tik okrajne ceste. 1506

Posestvo z viničarijo, približno 26 oralov, se prodaja Sv. Marjeta ob Pesnici št. 34. 1529

Predno kupite

koče, alfe, peči in štedilnike

v vseh velikostih, litoželezne lonce, dimne cevi in kolena, kakor tudi vso ostalo železnino, si oglejte zalogo tvrdke

FRANJO VRABL, PTUJ
železnina

in se boste prepričali o zelo nizkih in solidnih cenah. 1551

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 1

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Rata

Z a j e s e n

Rata

249.-

Vrsta 9637-21

Polšiljasta oblika moških polčevljev. Pripravni za vsakdanjo nošo, praktični pa za jesen, ker se lahko nosijo z gamašami in dobro nadomeščajo visoke čevlje.

NOGAVICE:

Moške cvrnatate	Din 9.—
Moške cvrnatate	Din 15.—
Moške svilene	Din 25.—
Ženske svilene D 15 in	25.—
Ženske svilene	Din 35.—

DROBNE STVARI:

Krema v škatljicah	Din 6.—
Krema v steklen.	Din 6.—
Krema v tubah	Din 5.—
Žlice za čevlje	Din 3.—

199.-

Vrsta 1977-22

Čevlji z močnim gumijevim podplatom za štrapač. Ti čevlji so posebno za one, ki delajo ves dan stoje. Praktični so za nošo ob vsakem vremenu.

Lastni izdelki!

Nizke cene!

Za zimsko potrebo kupite podplate in vsakevrstno zgornje usnje ter čevljarske potrebščine v priznani dobri kvaliteti v veliki izbiri, pri vsestransko znani domači tvrdki

Ptuj, Hrvaški trg 3 JOSIP PIRICH - USNJARNA Sv. Lenart v Sl. gor.

Mnogoletna izkustva v stroki ter veliko število mojih zadovoljnih odjemalcev jamčijo za prvovrstno kakovost mojih izdelkov.

Vse do začetka avgusta v delo dane svinjski in druge kože so izgotovljene.

Hiša z dvema stanovanjema, vsako z 1 kuhinjo, 2 sobami in pritliklinami, na Teznu pri kolodvoru na prodaj. Vprašati pri gostilni Očko, Tezno pri Mariboru. 1502

D E N A R

si prihranite. ako kupite sukno za moške obleke, volneno za ženske obleke, platno za vsakovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“

Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Na drobno!

Na debelo!

Reporeznice

razne kotle, brzoparilnike (Alfe), pluge in njih dele, štedilnike in peči od najpreprostejših do najfinejših ter vse ostale potrebščine za jesen in zimo ima stalno in v veliki izbiri na zalogi trgovina z železnino

Anton Brenčič, Ptuj. 1350

Znižane cene!

Točna postrežba!

Čevlji brezkonkurenčni v izdelavi, materijalu in trpežnosti zato najcenejši pri tvrdki

D. Uršič, čevljarna Celje, Breg štev. 37

Ceniki na zahtevo brezplačno! 1255

Zvonolivarna »Zvonoglas« v Mariboru kupi večjo količino suhega zdravega hrasta različne debelosti in dolžine. 1514

Vajenca sprejme pekarna Jelenc, Pobrežje pri Mariboru. 1487

Pohišstvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prti, vzglavja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala za mobilije, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

Karolu Preis - Maribor
Gospodarska ulica 20.

Ceniki zastoj! 1367 Ceniki zastoj!

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.